

**КИЇВСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ ПРАВА
НАЦІОНАЛЬНОЇ АКАДЕМІЇ НАУК УКРАЇНИ**

факультет міжнародних відносин

EUROPEAN CREDIT TRANSFER SYSTEM

ECTS – ІНФОРМАЦІЙНИЙ ПАКЕТ

Галузь знань/ напрям підготовки 0302 «Міжнародні відносини»

Напрямок підготовки 6.030202 «Міжнародне право»

Спеціальність 7.03020201 «Міжнародне право»

8.03020201 «Міжнародне право»

**КИЇВ
2013**

1. Європейська система трансферу кредитів ECTS.

Що таке Європейська система трансферу кредитів (залікових балів), ECTS? ECTS є орієнтованою на студента системою опису освітніх програм (або навчальних планів) шляхом кількісної оцінки їх компонентів у залікових балах (кредитах). Система кількісної оцінки компонентів освітніх програм (предметів, модулів, блоків) у кредитах базується на повному навчальному навантаженні студента, необхідному для досягнення декларованих цілей (знань, умінь, навичок) відповідного компоненту програми.

Чому саме ECTS? Як вона виникла та розвинулася? ECTS впроваджується в Європі з 1989 року і з того часу була перевірена в ході пілотних проектів та удосконалена у 145 європейських університетах. Система дає можливість підтримати мобільність студентів у межах країн-учасниць, забезпечує взаємне визнання навчальних досягнень студента за періоди навчання в різних університетах (і навіть різних країнах). Система ECTS дозволяє акумулювати досягнення студента в умовах вибору ним власної траєкторії та темпу навчання. Вона робить навчальні програми легкими для читання та порівняння студентам, як місцевим, так і іноземним. Нарешті, ECTS є обов'язковим євро стандартом Болонського процесу.

Головні складові ECTS:

➤ ECTS базується на угоді, що 60 кредитів вимірюють повне навчальне навантаження студента за один навчальний рік (відповідно 30 кредитів за один семестр, 20 кредитів - за триместр).

➤ Повне навчальне навантаження включає всі види роботи, включно з самостійною роботою студента, підготовкою до іспитів, їх складання, практиками, тощо.

➤ Кредити оцінюють всі компоненти річної навчальної програми - модулі, навчальні курси, практику, дипломне проектування, тощо і відображують лише кількість навчальної роботи, необхідної студенту для їх виконання та засвоєння, у співвідношенні до повного обсягу роботи за навчальний рік (60 кредитів). Кредити не оцінюють складності, або відносного рівня окремих курсів, предметів, або інших компонентів навчальної програми.

➤ Кредити є також шляхом кількісної оцінки навчальних досягнень. Студент отримує кредити лише за ті компоненти програми, в яких досяг сформульованих цілей і виконав всі необхідні роботи, а також склав іспит, або пройшов іншу передбачену навчальним планом форму контролю.

З чого складається ключовий набір документів системи ECTS?

Ключових документів, необхідних для запровадження європейської системи трансферу та акумулювання кредитів, відносно небагато.

- інформаційний пакет – загальна інформація про університет, назва напрямів, спеціальностей, спеціалізацій спеціальностей, анотації (змістові модулі) із зазначенням обов'язкових та вибіркового курсів, методики і технології викладання, залікові кредити, форми та умови проведення контрольних заходів, система оцінювання якості освіти тощо;

- Угода про навчання, або навчальний контракт (Learning

Agreement) яка містить перелік курсів, що надаються, погоджений поміж студентом та відповідним підрозділом університету. У випадку кредитного трансферу (перезаліку) угода про навчання укладається поміж студентом, який переводиться, та обома університетами ще до його переходу, і вона негайно оновлюється в разі якихось змін у змісті навчальних програм, або їх переліку. Існує стандартна форма такої угоди.

• **Академічна довідка (The Transcript of Records).** Обмін (трансфер) кредитів поміж університетами здійснюється шляхом надання академічних довідок. Академічна довідка, зокрема, описує (у термінах ECTS) навчальні досягнення кожного студента як до, так і після навчання за кордоном, або в іншому університеті. Кожен курс (предмет), який вивчав студент, під час навчання, відображений в академічній довідці не лише кількістю здобутих ECTS-кредитів, але також оцінками за національною шкалою оцінок і за шкалою ECTS. Підписана та завірена академічна довідка надається обом університетам, а також студенту.

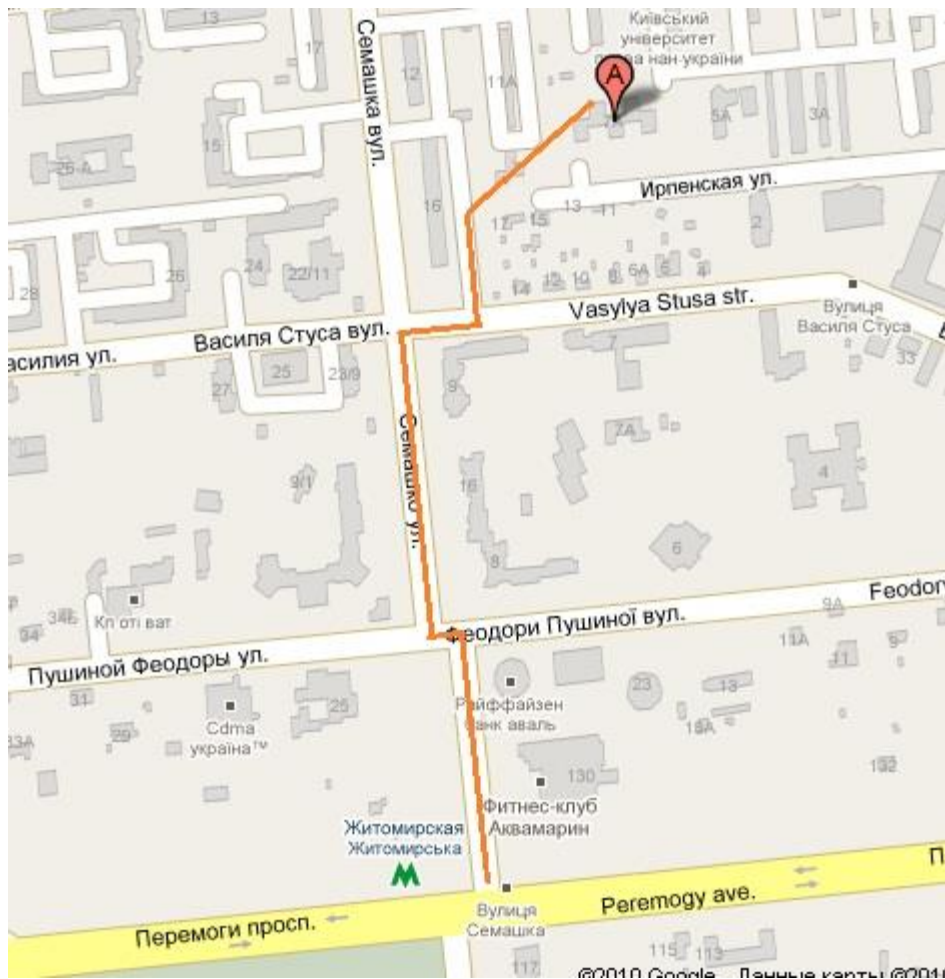
Якими є функції призначених офіційних ECTS-координаторів?

Ці функції на загал стосуються впровадження та контролю за використанням системи. Проте вони помітно відрізняються на університетському та факультетських рівнях:

Університетський координатор гарантує відповідність університету принципам та механізмам ECTS. Його/її обов'язком є розвиток системи як в університеті, так і за його межами, зокрема в ході програм міжнародного співробітництва, сприяння практичному впровадженню системи, підтримка та навчання координаторів нижчих ланок. Обов'язком координатора є також інформування студентів відносно ECTS, підготовка та видання Інформаційних каталогів навчальних програм/курсів спільно з координаторами факультетів. Координатор також забезпечує контрактні угоди з відповідними структурами Європейського Союзу, університетами-партнерами, а також грантодавцями (як закордонними так і національними).

Координатор ECTS на факультеті є контактною особою для студентів та персоналу факультету по справах системи. Він інформує студентів відносно деталей системи, зокрема, надає інформацію щодо Інформаційних каталогів програм/курсів від університетів-партнерів, допомагає студентам у складанні Угод про навчання, Академічних довідок, Додатку до диплому, тощо. Зв'язки поміж двома університетами у справах навчання студента звичайно відбуваються через факультетських координаторів. Координатор узагальнює та реалізує пропозиції кафедр та викладачів факультету щодо розподілу річної квоти у 60 кредитів відносно існуючих на факультеті курсів та предметів. Він/вона готують певну (факультетську) частину **Інформаційного каталогу програм/курсів** університету.

СХЕМА ПРОЇЗДУ

1. Загальна інформація

Київський університет права Національної академії наук України (далі КУП НАНУ) є самостійним вищим навчальним закладом в системі НАН України.

КУП НАНУ діє на підставі ліцензії (Ліцензія МОНмолодьспорт України, серія АД №072657 від 10.09.2012) на право здійснення освітньої діяльності за IV рівнем акредитації за напрямом підготовки 0304 «Право» в межах зазначеного ліцензійного обсягу 450 чоловік за денною та 850 за заочною формою навчання; підготовку бакалаврів з галузі знань 0302 «Міжнародні відносини» напряму підготовки 6.030202 «Міжнародне право» в обсязі 120 осіб за денною та заочною формами навчання; підготовку спеціалістів з напряму підготовки 0302 «Міжнародні відносини» спеціальності 7.03020201 «Міжнародне право» в обсязі 120 осіб за денною та заочною формами навчання; підготовку магістрів з напряму підготовки 0302 «Міжнародні відносини» спеціальності 8.03020201 «Міжнародне право» в обсязі 20 осіб за денною формою навчання.

Керівник – к.ю.н., проф. Бошицький Юрій Ладиславович.

Посада – ректор.

Організаційно-правова форма: 425 Державна організація (установа, заклад).

Свідоцтво про державну реєстрацію Серія АОО № 012009, видане 20.09.2000р.

Довідка про внесення до Державного реєстру вищих навчальних закладів № 11-Д-614 від 11.06.2009 р.

Форма власності – державна.

Орган управління – Національна академія наук України.

Місцезнаходження заявника – 01001 Київ, Шевченківський р-н, вул. Трьохсвятительська, 4.

Місце провадження діяльності з надання освітніх послуг – 03142 Київ, Святошинський р-н, вул. Доброхотова, 7-А.

Тел: 409-23-28, 452-28-64

e-mail: www.kul.kiev.ua

Діяльність Київського університету права Національної академії наук України розпочалась із створення 12 грудня 1995 р. при Інституті держави і права ім. В.М. Корецького НАН України Вищої школи права, яка 27 липня 2000 р. наказом №27 була реформована у Київський університет права, який, у свою чергу, 16.02.2005 р. за наказом №30 був перейменований у Київський університет права Національної академії наук України. КУП НАНУ є самостійним вищим навчальним закладом в системі НАН України.

На денній формі в КУТП НАНУ навчається 1025 студентів, на заочній – 1314.

Організаційно-правова форма Київського університету права Національної академії наук України – державна установа (заклад), який зареєстрований 16.02.2005 р. в Шевченківській районній у м. Києві державній адміністрації, Свідоцтво АОО №012009.

Київський університет права Національної академії наук України діє на підставі самофінансування, самостійно здійснює розвиток матеріально-технічної бази.

На прохання міських та обласних адміністрацій міст Рівне та Ужгород створені відповідно Рівненське відділення (17.01.1991 р. Наказ №11) та Ужгородське відділення (01.10.2002 р. Наказ №238) КУП НАНУ, які були перейменовані у Рівненський інститут КУП НАН України (18.11.2005 р. Наказ №259) та Ужгородський інститут КУП НАН України (12.04.2011р. Наказ №46-од).

В університеті навчається 2339 студентів, працює 157 викладачів, з них 24 – доктори наук, професори; 88 – кандидати наук, доценти. Загальна навчальна площа складає 5112 м².

Вчена Рада КУП НАН України, до складу якої входять доктори і кандидати наук, розглядає важливі питання, пов'язані з організаційним, кадровим, науковим, методичним забезпеченням навчального процесу, впровадженням нових технологій, зокрема рольових ігор, відео семінарів тощо.

Освітня діяльність КУП НАНУ знайшла позитивну оцінку з боку держави і громадськості. За останні роки КУП НАНУ одержав низку відзнак Міністерства освіти і науки України, Академії педагогічних наук України та інших державних і недержавних організацій. КУП НАНУ відзначений багатьма нагородами, медалями міжнародних виставок, в тому числі – золотою медаллю 2006, 2010рр. за впровадження інноваційних технологій, срібною медаллю 2009р. у номінації "Міжнародне співробітництво у галузі освіти і науки", бронзовою медаллю 2007р. у номінації "Модернізація вищої освіти в контексті вимог Болонської конвенції", бронзовою медаллю 2008р. у номінації «Упровадження здобутків педагогічної науки в освітню практику». В 2011р. КУП НАНУ отримав золоту відзнаку «Національне визнання», золоту медаль «Сучасна освіта в Україні – 2011», золоту медаль «Упровадження системи компетенцій – як основи підготовки конкурентоздатних фахівців у вищій школі», диплом за активну участь в інноваційній модернізації національної освіти, диплом за високі творчі

досягнення в удосконаленні змісту навчально-виховного процесу національної системи освіти, Почесне звання «Лідер сучасної освіти», а також диплом за участь у конкурсі на кращий Веб-сайт навчального закладу «Веб-сайт – обличчя успіху» Золота відзнака «Національне визнання», Диплом за активну участь в інноваційній модернізації національної освіти 2-4 березня 2011р., Диплом за високі творчі досягнення в удосконаленні змісту навчально-виховного процесу національної системи освіти 16-18 лютого 2011р.

Згідно з Постановою Кабінету Міністрів України в рамках державної програми "Формування позитивного міжнародного іміджу України на 2009 - 2011 роки" завдяки підтримці Президента України, Верховної Ради України, Кабінету Міністрів України, міністерств та відомств України, Київської міської та облдержадміністрацій України, Національній академії наук України, спілок, об'єднань та ділових кіл України Київський університет права НАН України взяв участь у Національній презентаційно-рейтинговій програмі "Діловий імідж України. Національні досягнення". Київський університет права НАН України за вагомі досягнення в галузі науки та освіти було нагороджено золотою відзнакою «Визнання року» та дипломом національної програми.

Вищим органом самоврядування КУП НАНУ є Вчена рада, яка діє на підставі Положення. Організація навчального процесу базується на положеннях Закону України «Про вищу освіту», державних стандартах освіти та чинного законодавства у сфері освіти.

Основною метою КУП НАНУ є забезпечення умов, необхідних для багаторівневої підготовки фахівців. Досвід підготовки дозволяє здійснювати освітню діяльність, пов'язану з наданням вищої освіти на рівні кваліфікаційних вимог бакалавра, спеціаліста та магістра.

З професійною метою тісно пов'язана соціальна функція вищої освіти, яка надається в КУП НАНУ. Це – всебічний розвиток людини як особистості та найвищої цінності суспільства, формування сучасного гуманітарного світогляду студента, підвищення рівня його інтелектуалізації, нероздільність навчання і виховання, національна спрямованість тощо.

Другою важливою складовою частиною змісту освіти є складання навчального плану, який регламентує послідовність і порядок викладання дисциплін, що визначаються кваліфікаційними вимогами до бакалавра, спеціаліста й магістра.

Третьою складовою частиною змісту освіти є формування програм дисциплін. Вони конкретизують зазначені в кваліфікаційних вимогах знання, уміння та навички, розкривають рівень їх засвоєння.

Четвертою частиною осучаснення змісту освіти є вибір нових форм і структури навчально-пізнавальної діяльності та системи контролю знань студентів в умовах індивідуально-консультативного навчання. Особлива увага приділяється механізму діагностики стимулювання та мотивації, що дає можливість оптимізувати управління навчально-пізнавальною діяльністю для досягнення цілей навчання при скороченні часу та фінансів.

Найважливішою умовою високоефективного забезпечення навчального процесу є наявність висококваліфікованого професорсько-викладацького складу, який би максимально повно використовував традиційні форми та вів би пошук нових засобів підготовки фахівців з вищою освітою з тим, щоб максимально задовольнити вимоги часу і потреби кожного. В КУП НАНУ ведеться постійна робота по підвищенню науково-педагогічного рівня викладачів. Підготовка кандидатів наук ведеться через заочну аспірантуру і здобувачів.

Наступним етапом оновлення змісту освіти, невідворотною вимогою забезпечення високої якості підготовки фахівців є розвиток навчально-методичної бази навчального процесу. Для цього науково-педагогічним колективом Університету розроблений і постійно поповнюється комплекс методичного забезпечення дисциплін, здійснюється підготовка і видання навчальної літератури з нормативних навчальних дисциплін.

Вся методична робота в університеті здійснюється через навчально-методичну раду та кафедри, яких у КУП НАН України вісім.

1. Кафедра теорії та історії держави і права.
2. Кафедра конституційного та адміністративного права.
3. Кафедра цивільного та трудового права.
4. Кафедра міжнародного права та порівняльного правознавства.
5. Кафедра кримінального права та процесу.
6. Кафедра господарського права та процесу.
7. Кафедра філософії та соціально-гуманітарних дисциплін.
8. Кафедра іноземних мов.

Кафедра – основний структурний підрозділ, який веде науково-методичну і педагогічну діяльність в КУП НАНУ. Особливістю функціонування кафедр є те, що вони покликані реалізувати на практиці ідею зближення освітньої діяльності Київського університету права з фундаментальною юридичною наукою, яку здійснює засновник КУП НАНУ Інститут держави і права ім. В.М. Корецького НАН України. Завідуючий кафедрою керує її діяльністю і несе повну відповідальність за результати її роботи. Кафедри діють згідно з Положенням про кафедри, планами роботи та створюються за наказом ректора.

Питома вага осіб з науковими ступенями та вченими званнями серед загальної чисельності науково-педагогічних працівників Університету становить 71,4 %.

Співробітники Університету представлені в спеціалізованих і експертних радах, науково-методичних комісіях, спілках, асоціаціях тощо, зокрема, у спеціалізованих радах із захисту кандидатських і докторських дисертацій, науково-методичних комісіях МОНмолодьспорт України, редакційних комісіях різноманітних видавництв. Науковці університету здійснюють дослідження відповідно до науково-дослідних програм з найактуальніших проблем сучасності. В Університеті функціонують Вчена Рада, інші об'єднання, які забезпечують координацію навчальної, наукової,

науково-методичної, культурної, спортивної та виховної діяльності структурних підрозділів закладу.

Підвищення кваліфікації викладачів здійснюється один раз на п'ять років.

В Університеті розроблений графік проходження стажування та підвищення кваліфікації викладачів у Інституті держави і права ім. В.М. Корецького НАН України, в Інституті підвищення кваліфікації Національної юридичної академії імені Ярослава Мудрого. Ведеться робота по залученню на викладацькі посади молодих учених, у першу чергу тих, хто має науковий ступінь та вчене звання, або збирається їх одержати найближчим часом.

**Перелік напрямів і спеціальностей,
за якими здійснюється підготовка фахівців:**

Підготовка бакалаврів

№ п/п	Шифр та найменування галузі знань	Код та напрям підготовки бакалаврів	Ліцензований обсяг	
			Денна	Заочна
1	2	3	4	5
1	0304	6.030401 Правознавство	200	400
2	0302	6.030202 Міжнародне право	60	60

Підготовка спеціалістів, магістрів

№ п/п	Шифр та найменування галузі знань	Код та назва спеціальності підготовки	Ліцензований обсяг	
			Денна	Заочна
1	2	3	4	5
1	0304	7.03040101 Правознавство	200	400
2	0304	8.03040101 Правознавство	50	-
3	0302	7.03020201 Міжнародне право	60	60
4	0302	8.03020201 Міжнародне право	20	-

Відомості про відокремлені підрозділи (філії):

№ п/п	Найменування	Місце знаходження	Телефон, факс	Роботи, що проводяться згідно з отриманою ліцензією
1	2	3	4	5
1	Ужгородський інститут КУП НАНУ	88015, м.Ужгород, вул.Заньковецької, 89А, ідентифікаційний код - 26475284	(0312)655300	Підготовка спеціалістів заочної форми навчання

Приєм студентів на 1-й курс КУП НАНУ проводиться відповідно до «Правил прийому», які розробляються на основі «Умов прийому до вищих навчальних закладів України», обов'язковими для всіх ВНЗ України.

Довузівська підготовка Підготовче відділення

Відділення профорієнтаційної роботи та довузівської підготовки є структурним підрозділом Київського університету права Національної академії наук України.

Головне завдання відділення – забезпечення конкурсного відбору для навчання в університеті найбільш підготовлених випускників загальноосвітніх навчальних закладів та якісна підготовка слухачів платних підготовчих курсів до проходження зовнішнього незалежного оцінювання навчальних досягнень у формі тестування. Навчання на підготовчих курсах допомагає майбутнім абітурієнтам поповнити, систематизувати і упорядкувати знання із загальноосвітніх предметів та вирішити завжди важке питання вибору майбутньої професії.

Відділення профорієнтаційної роботи та довузівської підготовки пропонує учням 11 класів та випускникам минулих років **спеціалізовані підготовчі курси – навчання протягом семи місяців** (прийом документів з 01 вересня) та **інтенсивні підготовчі курси – навчання протягом одного місяця** (прийом документів з 01 лютого)

Форми навчання – денна та заочно-дистаційна

Навчання на відділенні проводиться з предметів, які Правилами прийому до КУП НАНУ визначені як конкурсні у Сертифікаті Українського центру оцінювання якості освіти.

Навчання на відділенні профорієнтаційної роботи та довузівської підготовки здійснюється на умовах контракту

Випускники відділення мають право на першочергове зарахування до університету

Заняття проводяться в центрі міста, що є дуже зручним для слухачів.

Для вступу необхідно подати:

- заяву на ім'я ректора;
- договір про навчання (укладається в університеті);
- дві фотокартки;
- ксерокопії паспорта (с. 1, 2, 11) або свідоцтва про народження вступника;
- ксерокопія паспорта одного з батьків;
- довідка зі школи.

Оригінал паспорта (свідоцтва про народження) вступника подаються ним особисто.

**За довідками звертатися: м. Київ, вул. Володимирська, 55/57.
тел.: 239-64-38, 424-91-42**

ІНФРАСТРУКТУРА КУП НАНУ

Важливим засобом реалізації навчально-виховного процесу є зміцнення матеріально-технічної бази університету, тому найважливішим завданням в останні роки було питання реконструкції власних будівель та їх обладнання на рівні сучасних вимог.

Загальний розрахунок площ Університету

На сьогоднішній день Університет має у своєму розпорядженні два навчальні корпуси. Згідно з проектною документацією загальна площа приміщень становить 8440 м. кв.

Навчальний процес здійснюється у власних приміщеннях. Санітарний стан приміщень відповідає санітарним вимогам (підтверджується висновком санітарних служб). На одного студента припадає 17,03 кв.м. Навчальна площа приміщень складає **5112** кв.м. Загальна кількість навчальних приміщень складає 150, із них: оснащених аудіо відеотехнікою – 26; кабінетів – 84; аудиторій – 40.

Безпосередньо в навчальному процесі використовуються:

1. Обладнані належним чином лекційні зали, аудиторії, навчальні класи, кабінети; обладнання періодично оновлюється, що дозволяє ефективно проводити всі види занять.

2. Спеціалізовані кабінети забезпечені необхідним інвентарем, технікою, науково-методичною літературою, що дозволяє студентам займатися науковою роботою за обраним напрямом.

Рівень забезпечення навчального процесу аудиторним фондом, обладнанням, інструментарієм, підручниками, методичною літературою, сучасною аудіо- та відеотехнікою, комп'ютерами відповідає нормативним вимогам.

Забезпеченість студентів підручниками, посібниками (власний бібліотечний фонд) становить 100 % від нормативного. Все це дозволяє забезпечити якість навчального процесу при підготовці фахівців

Університет оснащений комп'ютерами (всі структурні підрозділи мають сучасну комп'ютерну техніку, обладнані відповідні комп'ютерні лабораторії, спеціалізовані комп'ютерні класи та ресурсний центр). Всього в навчальному процесі використовується 108 комп'ютерів. Кількісний показник щодо забезпечення студентів робочими комп'ютерними місцями становить 12,0 на 100 осіб. Для забезпечення навчального процесу використовуються комп'ютери на базі процесорів Pentium. Університет має власні виходи в Internet, E-mail, видавничий центр, університетську газету, навчальну телекомпанію, сучасну відеотеку.

Навчальний процес забезпечений аудіо- відеотехнікою, університет має власну бібліотеку, читальну залу на 120 місць.

Бібліотечний фонд Київського університету права становить понад 102 тисячі примірників друкованих видань. З них: понад 54 тис. примірників (8870 назв) книг, 36 тис. методичних матеріалів та навчально-методичних

комплексів, біля 12 тис. примірників фахових журналів, наукових збірників та часописів.

Всі нормативні навчальні дисципліни повністю забезпечені підручниками та методичними матеріалами, які надаються в користування студентам денного, заочного та дистанційного відділень університету на навчальний рік (39 тис. 800 примірників підручників та навчальних посібників, 4700 примірників курсів лекцій та практикумів). Науковій роботі викладачів, аспірантів та студентів КУП НАН України сприяють понад 3,5 тис. примірників наукових праць, збірників та монографій.

Викладачами університету підготовлені та видані понад 50 підручників та навчальних посібників, рекомендованих Міністерством освіти і науки України. У навчальному процесі велику роль відіграють також монографії та збірники наукових праць: за останні 5 років співробітниками Київського університету права видано понад 40 колективних та індивідуальних монографій.

Студенти мають можливість працювати з джерелами права України у друкованому вигляді (збірники законодавства, окремі кодекси і закони); окрім того, в читальному залі бібліотеки відкритий доступ до електронної правової бази даних «Ліга. Закон», яка містить усі нормативно-правові акти України, в останній редакції.

Бібліотека отримує багато періодичних видань, серед яких 49 назв фахових журналів, з них назв вітчизняних юридичних журналів, 10 назв російських фахових часописів, що створює сприятливі умови для наукової роботи викладачів та студентів університету. Електронний каталог та електронна картотека журнальних статей бібліотеки КУП НАНУ надає можливість оперативного доступу до інформації з питань права як користувачам в локальній мережі університету, так і через мережу Інтернет.

Поступово створюється фонд видань на електронних носіях (біля 1 тисячі документів). Бібліотека працює над придбанням електронних версій монографій, дисертацій, підручників та навчальних посібників, а також над переведенням друкованих видань з фондів бібліотеки в формат електронного документа.

Студенти мають можливість проживати в гуртожитках вузів партнерів КУП НАН України.

ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ ПРО НАВЧАННЯ ІНОЗЕМЦІВ В УКРАЇНІ

Освітня діяльність вищих навчальних закладів України з навчання іноземних громадян здійснюється виключно відповідно до ліцензій Міністерства освіти і науки, молоді та спорту України.

Види освітньої діяльності з навчання іноземних громадян

1. Підготовка за акредитованими напрямами та спеціальностями за освітньо-кваліфікаційними рівнями:

- «Бакалавр»
- «Спеціаліст»
- «Магістр»
- «PhD»

Вимоги до рівня освіти вступників

Рівень навчання	Вимоги до рівня освіти вступників
Програма «Бакалавр»	Повна загальна середня освіта
Програми «Спеціаліст», «Магістр»	Освітньо-кваліфікаційний рівень «Бакалавр»
Програма «PhD»	Освітньо- кваліфікаційний рівень «Магістр», «Спеціаліст»

Іноземці зараховуються до КУП НАНУ за результатами вступних екзаменів, відповідно до Правил прийому, та на підставі укладеного договору.

Мова навчання – як правило, російська, українська або англійська за вибором студента.

Зархованим на навчання надається місце у студентському гуртожитку. Підставою для оформлення в'їзної візи в Україну з метою навчання є **Запрошення Міністерства освіти і науки, молоді та спорту України на навчання**, видане вищим навчальним закладом, де планує навчатися іноземний громадянин.

Запрошення Міністерства освіти і науки, молоді та спорту України на навчання іноземному громадянину видають вищі навчальні заклади.

Для отримання запрошення іноземний громадянин повинен прислати до вибраного вищого навчального закладу (поштою, fax або e-mail) наступні документи:

- заповнена анкета, встановленого зразка;
- копія всіх сторінок паспорта;
- копія документа про освіту (перекладеного на українську або російську мову) з одержаними оцінками (балами) та інформацією про систему оцінювання знань, згідно якої виставлені оцінки в документі.

Для отримання в'їзної візи іноземному громадянину необхідно звернутися до Консульського представництва України у своїй країні із відповідною заявою та надати наступні документи:

- паспорт;
- оригінал запрошення на навчання;
- документ про освіту та додаток з оцінками з навчальних дисциплін (оригінал та нотаріально завірений переклад на українську або російську мову);
- свідоцтво про народження (оригінал та нотаріально завірений переклад на українську або російську мову);
- документ про відсутність ВІЛ-інфекції (оригінал та нотаріально завірений переклад на українську або російську мову);
- медичний сертифікат про стан здоров'я, засвідчений офіційним органом охорони здоров'я країни, з якої прибув іноземець, і виданий не пізніше, ніж за два місяці до від'їзду на навчання в Україну (оригінал та нотаріально завірений переклад на українську або російську мову);
- зворотний квиток із відкритою датою повернення на батьківщину з терміном дії не менше одного року.

При отриманні візи всі вказані вище документи повинні бути засвідчені відповідно до пункту 6 Постанови Кабінету Міністрів України від 05 серпня 1998 р. № 1238.

Документи, необхідні для зарахування на навчання до вищого навчального закладу:

- паспорт з візою для в'їзду і навчання в Україні;
- документ про освіту та додаток з оцінками з навчальних дисциплін (оригінал та нотаріально завірений переклад на українську або російську мову);
- свідоцтво про народження (оригінал та нотаріально завірений переклад на українську або російську мову);
- документ про відсутність ВІЛ-інфекції (оригінал та нотаріально завірений переклад на українську або російську мову);
- медичний сертифікат про стан здоров'я, засвідчений офіційним органом охорони здоров'я країни, з якої прибув іноземець, і виданий не пізніше, ніж за два місяці до від'їзду на навчання в Україну (оригінал та нотаріально завірений переклад на українську або російську мову);
- зворотний квиток із відкритою датою повернення на батьківщину з терміном дії не менше одного року.
- страховий поліс із надання екстреної медичної допомоги (крім іноземців, котрі прибули з країн, з якими укладено угоди про безкоштовне надання екстреної медичної допомоги);
- 8 фото розміром 4×6 см;
- зворотний квиток із відкритою датою повернення на батьківщину з терміном дії не менше одного року.

ФАКУЛЬТЕТ МІЖНАРОДНИХ ВІДНОСИН

Факультет міжнародних відносин створено в 2012 році на базі відділення міжнародного права, що функціонувало в складі Київського університету права НАНУ з 2007 року, за ініціативи ректора, Заслуженого юриста України, професора **Бошицького Юрія Ладиславовича**. Створення факультету міжнародних відносин було обумовлене необхідністю підготовки висококваліфікованих фахівців з міжнародного права та міжнародних відносин, різних освітньо-кваліфікаційних рівнів відповідно до державних стандартів. Факультет міжнародних відносин здійснює підготовку фахівців за напрямом підготовки та спеціальністю міжнародне право. На сучасній матеріально-технічній та інформаційній основі навчальний процес підготовки бакалаврів, спеціалістів та магістрів забезпечують провідні фахівці в галузі міжнародного права, іноземних мов та соціально-гуманітарних дисциплін. Накопичений досвід, високий професіоналізм викладачів і співробітників, динаміка розвитку, реальна внутрішня і міжнародна конкурентоспроможність випускників дозволили факультету стати провідним центром підготовки національних кадрів у сфері міжнародного права та міжнародних відносин.

На факультеті міжнародних відносин навчання проводиться за галуззю знань/напрямом підготовки: **0302 «Міжнародні відносини»**, з напряму підготовки/спеціальності **«Міжнародне право»** відповідно за освітньо-кваліфікаційним рівнем «бакалавр», «спеціаліст» та магістр. Навчання здійснюється на денній та заочній формах.

Особливістю навчального процесу для студентів факультету є те, що вони вивчають поглиблено англійську, німецьку та французьку мови, а також мають можливість факультативно вивчати іспанську мову.

МЕТА ФАКУЛЬТЕТУ:

- Забезпечити глибоке і творче вивчення студентами навчальних дисциплін у галузях міжнародного, європейського права та захисту прав людини, вільне володіння державною та іноземними мовами й практикою перекладу для виконання завдань і обов'язків інноваційного характеру;
- Ознайомити студентів з найкращими творчими здобутками провідних вчених, допомогти здобути практичні навички дослідницької професійної діяльності;
- Навчити студентів прийомам роботи в міжнародних судових інституціях, зокрема в Європейському суді з прав людини, міжнародних арбітражах, Міжнародному суді ООН та спеціальному органі по вирішенню спорів в рамках СОТ;
- Об'єднання зусиль професорсько-викладацького складу для покращення іміджу України, сприяння забезпеченню проведення зовнішньополітичного курсу України;
- Створення умов для практичної реалізації програм щодо відродження та поширення історичних традицій міжнародного права;

- Розвиток міжнародної діяльності, забезпечення зростання кількості іноземних студентів в навчальних програмах Університету;
- Інтернаціоналізація освіти.

До структури факультету входять три кафедри:

- Кафедра міжнародного права та порівняльного правознавства, завідувач Денисов Володимир Наумович, доктор юридичних наук, професор;
- Кафедра іноземних мов, завідувач Крепель Віра Іванівна, кандидат філологічних наук, доцент.

- Кафедра філософії та соціально-гуманітарних дисциплін, завідувач Потехін Олександр Володимирович, доктор історичних наук, доцент

Факультет міжнародних відносин постійно дбає про інноваційні форми та методи навчального процесу. Постійно проводяться колоквиуми, семінари, круглі столи і т.п.

З моменту заснування Університету професорсько-викладацький склад досяг помітних результатів. В стінах КУП НАН України створено чимало фундаментальних праць з актуальних проблем міжнародного права та порівняльного правознавства, активно готуються наукові кадри. Викладачами факультету були опубліковані більше 20 монографій та навчальних посібників, а також більш ніж 400 наукових праць.

Завдяки допомозі керівництва Київського університету права НАН України, особисто ректора Ю.Л. Бошицького, на факультеті створено кабінет присвячений Організації Об'єднаних Націй, кабінет міжнародних відносин та загальної світової політики, а також кабінет європейського права, що постійно оновлюються цінною міжнародно-правовою літературою.

Факультет забезпечує повний цикл підготовки юристів-міжнародників і науково-педагогічних кадрів: бакалаврів, спеціалістів, магістрів, кандидатів юридичних наук.

На факультеті функціонує сучасний лінгафонний кабінет, що створює належні умови для оволодіння іноземними мовами. Вивчення комплексу обов'язкових та вибіркових дисциплін забезпечує підготовку бакалаврів, здатних виконувати практичні функції фахівця в галузі міжнародного права.

Випускники-бакалаври на конкурсній основі продовжують навчання за магістерськими програмами:

- Міжнародне право;
- Європейське право;
- Право міжнародної безпеки.

Обов'язковим елементом у підготовці юристів-міжнародників є проходження практики, володіння двома іноземними мовами. За освітньо-кваліфікаційним рівнем магістр присвоюється кваліфікація – юрист-міжнародник, перекладач.

Магістранти паралельно можуть навчатися за українсько-болгарською магістерською програмою «Право Європейського Союзу та безпеки» та «Міжнародне право». Університет Varna Free University – приватний університет, створений 1991 році, диплом цього університету є добре відомим та визнаним у ЄС. Сертифікований и зареєстрований по

міжнародним стандартам ISO - 2010 г. – ISO 9001:2008. Varna Free University єдиний болгарський університет, що має спеціальний знак якості та визнання в галузі освіти на території Європейського Союзу – ECTS Label и DS Label.

У колі постійної уваги факультету майбутнє працевлаштування випускників. Основними місцями роботи є органи державної влади, вітчизняні підприємства з масштабною зовнішньоторговельною діяльністю, підприємства з іноземними інвестиціями, філії промислових і торговельних зарубіжних корпорацій, великі українські та іноземні банки, інвестиційні фонди і компанії (у тому числі іноземні) тощо.

За порівняно недовгий час свого існування факультет підготував десятки висококваліфікованих спеціалістів та магістрів у сфері міжнародного права. Як засвідчує практика, потреба в таких спеціалістах постійно зростає і вони користуються неабияким попитом.

1. Координатор ECTS: Дей Марина Олександрівна – декан факультету міжнародних відносин, к.ю.н., доцент.

Факультет міжнародних відносин: 03142, Україна, м. Київ, вул. Ак. Доброхотова, 7-а. Тел.: (044) 424-33-35

Час роботи: понеділок – п'ятниця, 9:00 – 18:00.

2. Організацією навчального процесу займається деканат факультету. До його складу входять:

– декан факультету: кандидат юридичних наук, доцент Дей Марина Олександрівна,

– методист: Гладчук Тетяна Петрівна,

– старший лаборант: Черняк Ірина Володимирівна.

Професійна підготовка фахівців зі спеціальності «Міжнародне право» здійснюється кафедрою міжнародного права та порівняльного правознавства, яка є випусковою. Кафедру очолює доктор юридичних наук, професор Денисов Володимир Наумович.

До забезпечення навчального процесу з галуззю знань/напряму підготовки 0302 *Міжнародні відносини напряму підготовки/спеціальності «Міжнародне право»* долучаються також науково-педагогічні працівники кафедри іноземних мов, кафедри філософії та соціально-гуманітарних дисциплін, а також кафедри цивільного та трудового права.

Частка науково-педагогічних працівників з науковими ступенями та вченими званнями, які забезпечують викладання лекційних годин з навчальних дисциплін нормативного циклу становить 100 відсотків. На постійній основі працюють 82,7 відсотків викладачів, що відповідає встановленим нормативам.

Цикл дисциплін самостійного вибору вищого навчального закладу - частка науково-педагогічних працівників з науковим ступенем та вченим званням, які забезпечують викладання лекційних годин становить 100%, з яких всі працюють на постійній основі, що відповідає встановленим нормативам.

Дисципліни циклу самостійного вибору студента - частка науково-педагогічних працівників з науковими ступенями та вченими званнями, які забезпечують викладання лекційних годин з навчальних дисциплін циклу становить 100% (від кількості лекційних годин), з яких 87% працюють на постійній основі, з них: докторів наук, професорів за фахом – 41,6%, що відповідає встановленим нормативам.

Підготовка фахівців здійснюється за такими освітньо-кваліфікаційними рівнями: бакалавр, спеціаліст та магістр.

За напрямом 0302 «Міжнародні відносини» факультет готує фахівців за спеціальністю «Міжнародне право» - випускники отримують кваліфікацію юрист-міжнародник, перекладач.

- освітньо-кваліфікаційний рівень «бакалавр», кваліфікація фахівця з міжнародного права, 4 роки на базі повної загальної середньої школи;

- освітньо-кваліфікаційний рівень «спеціаліст», кваліфікація фахівця – юрист-міжнародник, 1 рік на основі базової вищої освіти;

- освітньо-кваліфікаційний рівень «магістр», кваліфікація юрист-міжнародник, перекладач, 1,6 років на базі базової вищої освіти;

- освітньо-кваліфікаційний рівень «магістр», кваліфікація юрист-міжнародник, перекладач, 1 рік на базі повної вищої освіти.

ОПИС ОСНОВНИХ МЕТОДІВ ВИКЛАДАННЯ І НАВЧАННЯ, СПОСОБІВ ОЦІНЮВАННЯ СТУДЕНТІВ

Навчальний процес здійснюється у формах навчальних занять, самостійної роботи, практичної підготовки, контрольні заходи.

Основними видами навчальних занять є:

– лекція (в тому числі із застосуванням інтерактивних методик та інформаційних технологій);

– семінарське заняття (з використанням кооперативних стратегій навчання, методів активного навчання);

– практичне заняття (з використанням індивідуальної, парної та групової форм роботи);

– лабораторне заняття (із використанням практичних методик);

– індивідуальне заняття (консультація, індивідуальне завдання, курсова робота, дипломна та магістерська робота).

Аудиторне навантаження становить 30 год. на тиждень для освітньо-кваліфікаційного рівня «бакалавр», 24 год. на тиждень – «спеціаліст», 18 год. на тиждень – «магістр». У другій половині дня зі студентами проводяться індивідуальні заняття згідно з розкладом, консультації, контроль за самостійною роботою тощо.

Способами оцінювання студентів є:

- поточне оцінювання (модульна контрольна робота);

- оцінювання роботи на семінарських і практичних заняттях;

- оцінка ІНДЗ;

- підсумковий екзамен (залік, захист практики, курсової, дипломної та магістерської роботи).

ШКАЛА ВИСТАВЛЕННЯ ОЦІНОК

За національною шкалою	За шкалою навчального закладу	За шкалою ECTS
Відмінно	90-100	A
Добре	75-89	BC
Задовільно	60-74	DE
Незадовільно з можливістю повторного складання	30-59	FX
Незадовільно з обов'язковим повторним курсом	1-29	F

СТУПЕНЕВА СТРУКТУРА

ГРАФІК НАВЧАЛЬНОГО ПРОЦЕСУ НА 2012/2013 н.р. НАПРЯМ ПІДГОТОВКИ «МІЖНАРОДНЕ ПРАВО»

«БАКАЛАВР»

1-3 курси		
<i>I семестр</i>		
01.09. – 29.12.2013р.	Теоретичне навчання	18 тижнів
30.12.2013р. – 19.01.2014р.	Зимова екзаменаційна сесія	3 тижні
20.01. – 09.02.2014р.	Зимові канікули	3 тижні
<i>II семестр</i>		
10.02. – 08.06.2014	Теоретичне навчання	17 тижнів
09.06. – 29.06.2014р.	Літня екзаменаційна сесія	3 тижні
	Всього:	44 тижні
30.06. – 20.07.2014р.	Практика ЕОМ (II курс)	3 тижні
	Навчальна (перекладацька) практика	3 тижні
4 курс		
01.09. – 08.12.2013р.	Теоретичне навчання	14 тижнів
09.12. – 29.12.2013р.	Зимова екзаменаційна сесія	3 тижні
30.12.2013р – 19.01.2014р.	Зимові канікули	3 тижні
20.01. – 27.04.2014р.	Теоретичне навчання	14 тижнів
28.04. – 18.05.2014р.	Літня екзаменаційна сесія	3 тижні
19.05. – 08.06.2014р.	Виробнича практика	3 тижні
09.06. – 22.06.2013р.	Державна атестація	2 тижні
	Всього:	42 тижні
«СПЕЦІАЛІСТ»		
01.09. – 08.12.2013р.	Теоретичне навчання	14 тижнів
09.12. – 29.12.2013р.	Зимова екзаменаційна сесія	3 тижні
30.12.2013р – 19.01.2014р.	Зимові канікули	3 тижні
20.01. – 02.03.2014р.	Теоретичне навчання	6 тижнів
03.03 – 16.03.2014р.	Літня екзаменаційна сесія	2 тижні
17.03. – 20.04.2014р.	Переддипломна практика	5 тижнів
31.03. – 08.06.2014р.	Виконання дипломної роботи	10 тижнів
09.06. – 22.06.2014р.	Державна атестація	2 тижні
	Всього:	42 тижні
«МАГІСТР» 1,5 роки (перший рік навчання, 5 курс)		
01.09. – 29.12.2013р.	Теоретичне навчання	18 тижнів
30.12.2013р. – 19.01.2014р.	Зимова екзаменаційна сесія	3 тижні
20.01. – 09.02.2014р.	Зимові канікули	3 тижні
10.02. – 09.03.2014р.	Педагогічна (асистентська) практика	4 тижні
10.03. – 08.06.2014р.	Теоретичне навчання	13 тижнів
09.06. – 29.06.2014р.	Літня екзаменаційна сесія	3 тижні
	Всього:	44 тижні
«МАГІСТР» 1,5 роки (другий рік навчання, 6 курс)		
01.09. – 13.10.2013р.	Теоретичне навчання	6 тижнів
14.10. – 27.10.2013р.	Зимова екзаменаційна сесія	2 тиждень
28.10. – 08.12.2013р.	Науково-виробнича практика	6 тижнів
	Виконання магістерської роботи	1 тиждень

09.12.2012 – 09.02.2014р.	Виконання магістерської роботи	9 тижнів
10.02. – 28.02.2014р.	Державна атестація	3 тижні
	Всього:	26 тижнів
«МАГІСТР» 1 рік		
01.09. – 29.12.2013р.	Теоретичне навчання	18 тижнів
30.12.2013р. – 19.01.2014р.	Зимова екзаменаційна сесія	3 тижні
20.01. – 09.02.2014р.	Зимові канікули	3 тижні
10.02. – 09.03.2014р.	Педагогічна (асистентська) практика	4 тижні
10.03. – 01.06.2014р.	Теоретичне навчання	12 тижнів
	Виконання магістерської роботи	7 тижнів
02.06. – 15.06.2014р.	Літня екзаменаційна сесія	2 тижні
16.06. – 29.06.2014р.	Державна атестація	2 тижні
	Всього:	44 тижні

НАВЧАЛЬНИЙ ПЛАН ОСВІТНЬО-КВАЛІФІКАЦІЙНОГО РІВНЯ «БАКАЛАВР»

№ п/п	НАЗВА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ	Розподіл за семестрами				Кількість кредитів ECTS	Кількість годин					
		Екзамени	Заліки	Курсові			Загальний обсяг	Всього	Аудиторних у тому числі:			Самостійна робота
				проекти	роботи				лекції	лабора-торні	прак-тичні	
1. НОРМАТИВНІ НАВЧАЛЬНІ ДИСЦИПЛІНИ												
1.1. Гуманітарні та соціально-економічні дисципліни												
	Українська мова (за професійним спрямуванням)	1				3,0	108	36	8		28	72
	Історія України	1				3,0	108	36	18		18	72
	Філософія	3				3,0	108	36	18		18	72
	Політологія	3				2,0	72	36	18		18	36
	Основи економічних теорій		1			2,0	72	36	18		18	36
	Релігієзнавство		3			1,50	54	18	8		10	36
	Логіка		2			1,50	54	18	8		10	36
	Фізична культура (позакредитна)		1-4				400	280	2		278	120
Всього		4	4			15	940	496	98		398	444
1.2 Дисципліни природничо-наукової (фундаментальної) підготовки												
	Міжнародні відносини та світова політика	5				4,0	144	54	30		24	90
	Міжнародне публічне право (основи теорії)	6	5			8,0	288	104	44		60	184
	Міжнародне публічне право (основні галузі та інститути)	8	7		8	9,0	324	84	44		40	240
	Міжнародні економічні відносини	4				4,0	144	50	20		30	93
	Міжнародна інформація	5				4,0	144	36	20		16	108
	Міжнародний бізнес		5			3,0	108	36	20		16	72
	Країнознавство	2				3,5	126	50	20		30	76
	Міжнародне приватне право	7	6		7	6,0	216	92	52		40	124
	Право Європейського Союзу	6	5		6	4,0	144	70	30		40	74
	Вступ до спеціальності «Міжнародне право»		1			2,0	72	18	10		8	54
	Теорія міжнародних відносин		3			2,0	72	36	20		16	36
	Основи наукових досліджень		4			2,0	72	34	18		16	38
	Історія міжнародного права	3				2,0	72	36	20		16	36
	Міжнародне економічне право	7				4,0	144	28	14		14	116
	Історія політичних і правових вчень		2			2,5	90	34	18		16	56
	Основи охорони праці	2				1,50	54	18	10		8	36
	Безпека життєдіяльності (диф. залік)		1			1,50	54	18	10		8	36

	Сучасні інформаційні системи та технології		2			2,0	72	34	18		16	38
	Міжнародне екологічне право		6			2,0	72	18	10		8	54
Всього		11	12		3	67	2412	850	428		422	1561
1.3. Дисципліни загально-професійної підготовки												
	Інформаційно-аналітична діяльність в міжнародних відносинах		6			1,50	54	18	10		8	36
	Конфліктологія та теорія	5				2,0	72	36	20		16	36
	Світова економіка		4			1,50	54	18	10		8	36
Всього		1	2			5	180	72	40		32	108
1.4. Дисципліни професійної і практичної підготовки												
	Римська держава та цивільне право	1				2,5	90	36	20		16	54
	Історія зарубіжної та української культури		2			2,0	72	34	18		16	38
	Іноземна мова	8	1-7			40,0	1440	442			442	998
	Іноземна мова (друга)	8	1-7			25,0	900	406			406	494
	Судові системи і порівняльне судове право	4				3,0	108	34	18		16	74
	Теорія держави і права	2	1		2	4,0	144	70	36		34	74
	Порівняльне конституційне право	4				3,0	108	34	18		16	74
	Правничі системи сучасності	2			2	3,0	108	34	18		16	74
	Права людини в міжнародному праві	7				2,0	72	28	14		14	44
	Навчальна (перекладацька) практика		6			4,0	144					144
	Виробнича практика		7			4,0	144					144
Всього		8	18		1	92,5	3402	1118	142		976	2284
2. ВИБІРКОВІ НАВЧАЛЬНІ ДИСЦИПЛІНИ												
2.1. Дисципліни самостійного вибору навчального закладу												
	Загальна історія держави та права	1				2,0	72	36	20		16	36
	Латинська мова		1			2,0	72	36			36	36
	Порівняльне адміністративне право	2				2,0	72	34	18		16	38
	Порівняльне кримінальне право	4				2,0	72	34	18		16	38
	Порівняльний кримінальний процес	5				2,0	72	36	20		16	36
	Порівняльне трудове і соціальне право	3				2,0	72	36	20		16	36
	Порівняльне цивільне право	6	3,4 ,5		4	13,0	468	158	88		70	310
	Право зовнішніх зносин	7				2,0	72	28	14		14	44
	Порівняльний цивільний процес	8	7			4,0	144	56	36		20	88

Іноземна мова спеціальності (Ділова іноземна мова)	7	5, 6			10,0	360	146			146	214
Теорія і практика перекладу		5-7			10,0	360	162			162	198
Міжнародний комерційний арбітраж		8			2,0	72	28	14		14	44
Теорія і практика перекладу (бізнес переклад, переклад конференцій)	8				3,0	108	54			54	54
Міжнародні міграції		8			1,50	54	28	14		14	26
Міжнародне торговельне право		8			2,0	72	28	14		14	44
Всього	10	13		1	66	2538	898	274		624	1636
Спеціалізація «Міжнародне публічне право»											
Міжнародне морське право		8			2,0	72	28	14		14	44
Міжнародне повітряне право		8			2,0	72	28	14		14	44
Міжнародне космічне право		8			2,0	72	28	14		14	44
Практика Європейського Суду з прав людини		7			2,0	72	28	14		14	44
Право міжнародної безпеки		8			2,0	72	28	14		14	44
Свобода вираження поглядів та її правомірне обмеження		7			2,0	72	28	14		14	44
Всього		6			12	432	168	84		84	264
Спеціалізація «Міжнародне приватне право»											
Правове регулювання зовнішньоекономічної діяльності		7			2,0	72	28	14		14	44
Приватна юридична практика		7			2,0	72	28	14		14	44
Порівняльне право цінних паперів		8			2,0	72	28	14		14	44
Порівняльне конкурентне право		8			2,0	72	28	14		14	44
Банківське право		8			2,0	72	28	14		14	44
Порівняльне підприємницьке право		8			2,0	72	28	14		14	44
Всього		6			12	432	168	84		84	264
Спеціалізація «Європейське право»											
Історія європейського права		7			2,0	72	28	14		14	44
Інституційне право ЄС		7			2,0	72	28	14		14	44
Приватне право ЄС		8			2,0	72	28	14		14	44
Правове регулювання відносин України з ЄС		8			2,0	72	28	14		14	44
Універсальні та регіональні системи захисту прав людини		8			2,0	72	28	14		14	44
Європейське судочинство в сфері захисту прав людини		8			2,0	72	28	14		14	44
Всього		6			12	432	168	84		84	264
2.2. Дисципліни вільного вибору студента											

	Перелік №1 (студент обирає 1 дисципліну)		4			2,0	72	34	18		16	38
	Геополітика і глобалізація											
	Україна у світовій політиці											
	Перелік №2 (студент обирає 1 дисципліну)		3			2,0	72	36	20		16	36
	Соціологія											
	Еристика. Теорія і практика аргументації											
	Теорія пізнання											
	Перелік №3 (студент обирає 1 дисципліну)		6			2,0	72	34	18		16	38
	Нотаріат											
	Політичні системи країн світу											
	Перелік №4 (студент обирає 1 дисципліну)	6				2,0	72	34	18		16	38
	Право міжнародних договорів											
	Економіка та зовнішньоекономічні зв'язки											
	Перелік №5 (студент обирає 1 дисципліну)		3			2,0	72	36	20		16	36
	Порівняльний адміністративний процес											
	Політичні системи країн світу											
	Перелік №6 (студент обирає 1 дисципліну)		4			3,0	108	34	18		16	38
	Дипломатичне та консульське право											
	Інформаційно-аналітична експертиза											
	Перелік №7 (студент обирає 1 дисципліну)		7			2,0	72	28	14		14	44
	Право міжнародних організацій											
	Правове регулювання відносин України в міжнародних організаціях											
	Перелік №8 (студент обирає 1 дисципліну)		5			2,0	72	36	20		16	36
	Зовнішня політика України											
	Суспільно-політичний розвиток країн світу											
	Всього	1	8			19,0	684	306	164		142	342
	Загальна кількість					276,5	10588	3908				

Державна атестація освітньо-кваліфікаційного рівня «бакалавр» - комплексний державний екзамен для всіх спеціалізацій.

Групи зі спеціалізацій формуються за наявності не менше ніж 15 бажаючих.

ІНДИВІДУАЛЬНІ РОЗДІЛИ ПРОГРАМИ НАВЧАННЯ ЗА НАПРЯМОМ ПІДГОТОВКИ «МІЖНАРОДНЕ ПРАВО»

РЕЛІГІЄЗНАВСТВО

Статус: нормативна дисципліна

Курс, семестр: 2 курс, 3 семестр

МЕТА:

Формування системи знань про релігійні феномени, закони та механізми виникнення і функціонування релігії, її основні типи і форми.

ПРОГРАМА:

Релігієзнавство як наука. Історичний розвиток релігієзнавства. Генезис релігії, її ранніх форм. Етичні та регіональні релігії. Світові релігії. Історія і сучасний стан релігійних вірувань та конфесій в Україні. Конституційно-правові основи забезпечення свободи совісті в Україні. Релігійна свідомість і проблеми сучасної науки, економіки, політики, культури, права та моралі. Історико-географічні аспекти розвитку та сучасна георелігійна ситуація в Україні. Християнство: православ'я, католицизм, протестантизм. Проблеми утвердження помісної православної церкви в Україні. Позиції Москви, Константинополя, УПЦ(МП), УПЦ-КП, УАПЦ. Проблеми латинських та греко-католиків в Україні. Територіальний устрій православних та католицьких церков. Церковний протестантизм і протестантське сектантство.

МЕТОДИ ОЦІНЮВАННЯ: Залік.

ІСТОРІЯ ЗАРУБІЖНОЇ ТА УКРАЇНСЬКОЇ КУЛЬТУРИ

Статус: дисципліна професійної і практичної підготовки

Курс, семестр: 1 курс, 2 семестр

МЕТА:

Формування системи знань про закономірності культурного процесу, культуру як специфічний та унікальний феномен людства. Розгляд культури в розвитку, в єдності та суперечності різноманітних процесів і тенденцій у ній.

ПРОГРАМА:

Специфіка культурологічного знання. Генеза культури. Співвідношення культури та цивілізації. Техніка, культура та природа людини. Аполонійська та діаносійська засади європейської культури. Кризові явища в культурі. Культура. Контркультура. Субкультура. Роль культурних орієнтацій у розвитку суспільства. Ідея рівноправності культур у сучасному світі. Поняття культурної ідентифікації.

МЕТОДИ ОЦІНЮВАННЯ: Залік.

УКРАЇНСЬКА МОВА (ЗА ПРОФЕСІЙНИМ СПРЯМУВАННЯМ)

Статус: нормативна дисципліна

Курс, семестр: 1 курс, 1 семестр

МЕТА:

Формування системи знань зі специфіки української професійної мови, фахової термінології як основи професійної мови та стилістики службових документів.

ПРОГРАМА:

Українська мова. Стилі української мови. Характеристика офіційно-ділового стилю. Українська орфографія, її значення для правильного оформлення ділових паперів. Лексичний склад української мови, його застосування в ділових документах. Українська фразеологія. Фразеологізми ділової мови, їх місце в діловій документації. Роль словників у складанні ділових паперів. Словотвір у діловій мові. Українська морфологія. Застосування і роль морфологічних засобів у ділових документах. Синтаксис. Синтаксичні засоби, їх місце в ділових паперах. Українська пунктуація. Основні правила вживання розділових знаків. Роль розділових знаків у ділових документах.

МЕТОДИ ОЦІНЮВАННЯ: Екзамен.

ОСНОВИ ЕКОНОМІЧНИХ ТЕОРІЙ

Статус: нормативна дисципліна

Курс, семестр: 1 курс, 1 семестр

МЕТА:

Пізнання законів і категорій цієї науки, закономірностей функціонування і розвитку економічних систем, способів і методів ефективного використання обмежених виробничих ресурсів суспільства, шляхів вирішення людством таких глибоких проблем, як “що, як саме, для кого і скільки виробляти?”

ПРОГРАМА:

Предмет економічної теорії, методи пізнання економічних процесів і явищ. Економічні категорії та закони. Функції економічної теорії. Економічна система та її типи. Власність, її види, структура та місце в економічній системі. Економічні потреби та економічні інтереси. Суспільне виробництво, його сутність, структура та форми організації. Економічне зростання, його типи та моделі. Економічна ефективність суспільного виробництва та її показники. Товарне виробництво та закони його функціонування. Економічні та неекономічні блага. Сутність та функції грошей. Грошова система. Закони грошового обігу. Ринок і закони його функціонування. Функції ринку. Інфраструктура ринку. Сутність капіталу, його кругообіг та оборот капіталу. Генезис і природа позичкового та торговельного капіталу. Торговельний прибуток. Позичковий відсоток. Акціонерний капітал. Конкуренція та монополія в ринковій системі. Сутність і основні види конкуренції. Антимонопольна політика та антимонопольне законодавство. Ринкові відносини в аграрному секторі економіки. Сутність та види доходів населення. Соціальний захист населення. Суспільне відтворення. Циклічність суспільного виробництва. Основні форми та методи державного регулювання економіки. Теоретичні заходи переходу України до ринкової економіки. Закономірності розвитку сучасного світового господарства. Глобалізація світогосподарських зв'язків та загальноцивілізаційні проблеми людства.

МЕТОДИ ОЦІНЮВАННЯ: Залік.

ІСТОРІЯ УКРАЇНИ

Статус: нормативна дисципліна

Курс, семестр: 1 курс, 1 семестр

МЕТА:

Вивчення курсу “Історія України” є засвоєння студентами певного обсягу знань з історії нашої Батьківщини, а також формування в них переконань, що історія української держави має давнє походження, що її розвиток відбувався в контексті європейської та східноєвропейської цивілізації і підпорядковувався тим самим закономірностям, за якими розвивалась європейська історія.

ПРОГРАМА:

Витоки українського народу та його державності. Україна княжої доби та її роль у світовій історії. Україна у складі Польщі. Козацька доба. Визвольна війна українського народу середини XVII ст. Формування української держави. Велика руїна. Гетьманщина. Ліквідація української автономної державності. Україна у складі Російської та Австро-Угорської імперії. Україна в умовах капіталістичної модернізації економіки. Українська національна демократична революція 1917-1921 рр. Міжвоєнний період історії українською народу (1921-1919 рр.). Україна у роки Другої світової війни. Суспільно-політичний, соціально-економічний розвиток України від другої половини 40-х до початку 80-х рр. Національно-державне відродження українського народу. Незалежна Україна у сучасному світі.

МЕТОДИ ОЦІНЮВАННЯ: Екзамен.

ЛОГІКА

Статус: нормативна дисципліна

Курс, семестр: 1 курс, 2 семестр

МЕТА:

Формування необхідної комунікативної спроможності у сферах професійного та ситуативного спілкування в усній і письмовій формах.

ПРОГРАМА:

Предмет, структура і завдання логіки. Екскурс в історію логіки. Поняття. Судження. Основні закони логіки. Умовиводи. Логічні основи теорії аргументації.

МЕТОДИ ОЦІНЮВАННЯ: Залік.

ФІЛОСОФІЯ

Статус: нормативна дисципліна

Курс, семестр: 2 курс, 3 семестр

МЕТА:

Надання знань з філософії як світогляду людини, або сукупності поглядів на світу цілому та ставлення людини до цього світу, в розумінні онтологічних, гносеологічних, аксіологічних і соціальних проблем буття.

ПРОГРАМА:

Філософія, її призначення, зміст і функції в суспільстві. Антична філософія, її космоцентрична спрямованість. Філософія середньовічного суспільства, її геоцентризм. Філософія Нового часу (XVII—XVIII ст.), її основна парадигма — вивчення природи.

Німецька класична філософія. Традиції та особливості розвитку філософської думки в Україні. Сучасна світова філософія. Проблема буття (онтологія). Дух і матерія, межа протилежності. Діалектика як загальна концепція розвитку та її альтернативи. Природа, людина, практика. Свідомість, її структура. Проблема ідеального. Гносеологія. Основний зміст пізнавальної діяльності. Форми та методи наукового пізнання. Учення про істину. Філософія і методологія соціального та економічного пізнання. Суспільство як система, що розвивається. Суспільний прогрес. Діалектика цілісності і суперечливості сучасного світу. Проблема людини у філософії. Цінності та їхня роль у житті суспільства. Прогрес і проблеми сучасності.

МЕТОДИ ОЦІНЮВАННЯ: Екзамен.

ПОЛІТОЛОГІЯ

Статус: нормативна дисципліна

Курс, семестр: 2 курс, 3 семестр

МЕТА:

Формування знань про політичну систему суспільства, розуміння сутності, закономірностей, випадковостей та перспектив розвитку політичних подій, явищ, політичної свідомості та політичної культури.

ПРОГРАМА:

Сутність, місце і роль політики та політології як науки в житті суспільства. Історія політичних учень. Політика як соціальне явище. Політична діяльність і влада. Політична система суспільства, її інститути. Держава як базовий інститут політичної системи, політичний режим. Політичні партії та виборчі системи. Політична культура та політична соціалізація. Політичне лідерство. Політична свідомість та ідеологія. Сучасні політичні течії. Міжнародні відносини.

МЕТОДИ ОЦІНЮВАННЯ: Екзамен.

СОЦІОЛОГІЯ

Статус: вибіркова дисципліна

Курс, семестр: 2 курс, 3 семестр

МЕТА:

Формування в світогляді студентства погляд на суспільство як на об'явлено взаємопов'язане ціле, з'ясувати місце і функції кожного соціального явища і процесу в рамках соціального цілого, дати потрібні орієнтири, зрозуміти обставини життя, що нас оточують, сприяти пошуку виходу з лабіринту умов соціального буття, послужити своєрідним компасом у буремному морі людських відносин.

ПРОГРАМА:

Соціологія як наука, її предмет і методи. Історія розвитку соціології в країнах західної Європи, США та в Україні. Організація соціологічних досліджень, методи збирання та аналізу соціологічної інформації. Суспільство як соціальна система, його соціальна структура, теорія соціальної стратифікації. Особистість у системі соціальних зв'язків. Соціологія економічного життя. Соціологія культури. Соціологія політики. Соціологія праці та управління. Соціологія релігії. Соціологія молоді, соціологія сім'ї. Соціологія конфлікту.

МЕТОДИ ОЦІНЮВАННЯ: Залік.

ФІЗИЧНА КУЛЬТУРА

Статус: нормативна дисципліна (позакредитна)

Курс, семестр: 1-2 курс, 1-4 семестр

МЕТА:

Забезпечення підтримки та розвитку фізичного і морального здоров'я, комплексного підходу до формування розумових та фізичних якостей особистості.

ПРОГРАМА:

Фізична культура в системі загальнолюдських цінностей. Основи здорового способу життя. Вплив занять фізичними вправами на організм людини. Основи техніки вибраної системи фізичних вправ. Основи професійно-прикладної фізичної підготовки. Психофізичний тренінг. Гігієна розумової праці. Методики побудови індивідуальних програм забезпечення фахової дієздатності.

МЕТОДИ ОЦІНЮВАННЯ: Залік.

СУЧАСНІ ІНФОРМАЦІЙНІ СИСТЕМИ І ТЕХНОЛОГІЇ

Статус: нормативна дисципліна

Курс, семестр: 1 курс, 2 семестр

МЕТА:

Надання знань з теоретичних засад і принципів побудови сучасних і перспективних електронних обчислювальних машин, основ і прикладних систем програмування та формування вмінь орієнтуватись у складній комп'ютерній мережі.

ПРОГРАМА:

Теоретичні основи інформатики. Комп'ютерна техніка. Операційні системи. Комп'ютерні мережі й телекомунікації. Глобальна співдружність комп'ютерних мереж Internet. Системи оброблення тексту. Системи табличного оброблення даних. Системи управління базами даних. Експертні й навчальні системи. Технологія використання комп'ютерної техніки в економіці й менеджменті.

МЕТОДИ ОЦІНЮВАННЯ: Залік.

МІЖНАРОДНЕ ЕКОЛОГІЧНЕ ПРАВО

Статус: нормативна дисципліна

Курс, семестр: 3 курс, 6 семестр

МЕТА:

Формування системи знань про основні закономірності взаємодії людини, суспільства і природи; особливості впливу антропогенних факторів на природне середовище; методи управління процесами природокористування.

ПРОГРАМА:

Предмет, метод і завдання дисципліни. Наукові засади раціонального природокористування й охорони навколишнього середовища. Розвиток продуктивних сил та антропогенний вплив на навколишнє середовище. Еколого-економічні проблеми використання природних ресурсів. Управління природокористуванням та правовий захист навколишнього середовища. Екологічний моніторинг. Система екологічної інформації. Госпрозрахунковий механізм раціонального природокористування та охорони навколишнього середовища. Економічна та соціальна ефективність здійснення природоохоронних заходів. Планування раціонального природокористування та охорони

навколишнього середовища. Науково-технічний прогрес і економіка природокористування. Екологічна експертиза та проблеми її організації. Регіональні екологічні проблеми України. Міжнародний досвід і співробітництво в галузі охорони навколишнього середовища і раціонального природокористування. Екологічне виховання населення.

МЕТОДИ ОЦІНЮВАННЯ: Залік.

ОСНОВИ НАУКОВИХ ДОСЛІДЖЕНЬ

Статус: нормативна дисципліна

Курс, семестр: 2 курс, 4 семестр

МЕТА:

Набуття студентами початкових навичок науково-дослідної роботи.

ПРОГРАМА:

Наука як продуктивна сила. Предмет і сутність наук та її головна функція. Сучасна система наукових знань. Організація наукового дослідження. Основи методології наукових досліджень. Загальнонаукові та емпіричні методи дослідження. Інформаційна база наукових досліджень: види джерел і методологічна база наукових досліджень. Наукові документи та їх класифікація. Методика наукового дослідження. Загальні принципи збору інформації. Робота з цифровими матеріалами. Методика оформлення наукової роботи. Організація роботи над текстом

МЕТОДИ ОЦІНЮВАННЯ: Залік.

БЕЗПЕКА ЖИТТЄДІЯЛЬНОСТІ

Статус: нормативна дисципліна

Курс, семестр: 1 курс, 1 семестр

МЕТА

Надання знань щодо збереження працездатності й здоров'я людини в умовах впливу негативних факторів середовища мешкання.

ПРОГРАМА:

Негативні фактори в житті людини природного, техногенного, соціально-політичного і військового характеру. Державні заходи щодо захисту життя людини. Засоби індивідуального захисту людини. Колективні засоби захисту людини. Ліквідація наслідків впливу на людину радіоактивних, хімічних та біологічних речовин.

МЕТОДИ ОЦІНЮВАННЯ: Диференційований залік.

КРАЇНОЗНАВСТВО

Статус: нормативна дисципліна

Курс, семестр: 1 курс, 2 семестр

МЕТА:

Надання майбутньому фахівцю з міжнародних відносин загальногуманітарної та країнознавчої компетенції, що поєднує широку культурологічну ерудицію, глобальний, геополітичний підхід до проблем історії й сучасності з конкретним баченням проблем та

перспектив регіонів і країн, для роботи в яких він себе готує, вивчаючи мови та культури країн та регіонів, бачення їх з погляду національних інтересів України.

При вивченні кожного з регіонів основна увага приділяється історико-культурній своєрідності регіону, його місцю у всесвітній історії, характерним рисам економічного розвитку регіонів, політичних систем, які склалися в регіоні менталітету мешканців регіону їхньої релігії, побуту та культури.

ПРОГРАМА:

Тема 1 Росія.

Тема 2 Східна Європа.

Тема 3 Північна Європа.

Тема 4 Західна Європа.

Тема 5 Південна Європа.

Тема 6 Західна Азія і Північна Африка.

Тема 7 Центральна Азія.

Тема 8 Південна Азія

Тема 9 Південно-Східна Азія.

Тема 10 Східна Азія.

Тема 11 Північна Америка.

Тема 12 Австрія і Океанія.

Тема 13 Центральна Карибська Америка.

Тема 14 Андська Америка.

Тема 15 Помірна і Тропічна Південна Америка.

Тема 16 Західна і Центральна Африка.

Тема 17 Східна і Південна Африка.

МЕТОДИ ОЦІНЮВАННЯ: Екзамен.

ІНОЗЕМНА МОВА

Статус: нормативна дисципліна

Курс, семестр: 1-4 курс, 1-8 семестр

МЕТА:

Вивчення іноземної мови полягає в забезпеченні вільного оволодіння студентами мовою, насамперед з метою професійного спілкування.

Викладання іноземних мов в МІЛП реалізує нову парадигму освіти, яка передбачає формування фахівців міжнародного рівня. Вивчення іноземних мов в МІЛП реалізує нову парадигму освіти, яка передбачає формування фахівців міжнародного рівня. Основна увага приділяється високій комунікативній вартості навчальних дій студента, високому рівню інтенсивності аудиторних занять, проблемному підходу до навчання, системним принципам диференційованого підходу, активізації ролі студента як безпосереднього учасника, підвищенню мотивації.

Практичний потенціал іноземної мови реалізується комплексно за всіма видами мовленнєвої діяльності – говоріння, читання, розуміння на слух, письма.

ПРОГРАМА:

Фонетичні норми іноземної мови. 2000 лексичних одиниць, знання яких забезпечує студентам можливість вести бесіду з фаху та одержувати інформацію з іноземних письмових та усних джерел, а також граматичний матеріал - нормативна граматики іноземної мови. Аудіювання та мовлення. Лексичний мінімум (категорії буття, їх властивості та відносини; географічні, демографічні, економічні та політичні дані) конкретної країни світу, мова якої вивчається. Лексичний мінімум регіональних та

соціальних відмінностей між Україною та країною, мову якої вивчають. Ознайомче та пошукове читання з визначеною швидкістю без словника. Вивчаюче читання з визначеною кількістю невідомих слів (із використанням словника).

МЕТОДИ ОЦІНЮВАННЯ: Екзамен, залік.

ТЕОРІЯ МІЖНАРОДНИХ ВІДНОСИН

Статус: нормативна дисципліна

Курс, семестр: 2 курс, 3 семестр

МЕТА:

Засвоєння основних концепцій розвитку міжнародних відносин, розроблених світовою наукою, основних тенденцій цього розвитку, понятійного апарату, формування теоретичної бази для вивчення студентами історії міжнародних відносин, зовнішньої політики України, міжнародних організацій, конфліктології і теорії переговорів.

ПРОГРАМА:

Тема 1 Теоретичні основи і концептуальні підстави міжнародних відносин.

Тема 2 Об'єкт і предмет міжнародних відносин.

Тема 3 Закономірності міжнародних відносин.

Тема 4 Поняття і структура системи міжнародних відносин.

Тема 5 Середовище системи міжнародних відносин.

Тема 6 Учасники міжнародних відносин.

Тема 7 Проблема правового регулювання міжнародних відносин.

Тема 8 Конфлікти і співробітництво міжнародних відносин.

Тема 9 Міжнародний порядок.

Тема 10 Україна в системі міжнародних відносин.

МЕТОДИ ОЦІНЮВАННЯ: Залік.

ПОРІВНЯЛЬНЕ КОНСТИТУЦІЙНЕ ПРАВО

Статус: нормативна дисципліна

Курс, семестр: 2 курс, 4 семестр

МЕТА:

Опанування інструментарієм науки конституційного права, вивчення ролі Конституції, та інших державно-правових актів в регулюванні суспільних відносин.

ПРОГРАМА:

Тема 1. Джерела конституційного права.

Тема 2. Сучасні моделі конституції.

Тема 3. Конституційне правосуддя.

Тема 4. Конституційно-правовий статус особи.

Тема 5. Конституційні принципи економічної системи, соціальних відносин, політичної системи і духовного життя суспільства.

Тема 6. Конституційні інститути безпосередньої демократії.

Тема 7. Конституційні моделі організації державної влади.

Тема 8. Конституційні інститути форми держави.

Тема 9. Конституційні моделі законодавчої влади.

Тема 10. Конституційні моделі виконавчої влади.

Тема 11. Конституційні моделі судової влади.

Тема. 12. Місцеве управління і самоврядування : конституційні моделі.

МЕТОДИ ОЦІНЮВАННЯ: Екзамен.

МІЖНАРОДНА ІНФОРМАЦІЯ

Статус: нормативна дисципліна

Курс, семестр: 3 курс, 5 семестр

МЕТА:

Ознайомити студентів із методологією, сучасними тенденціями та актуальними проблемами міжнародної комунікації та інформації; дати студентам глибоке розуміння основ процесів міжнародної комунікації, інформаційного забезпечення зовнішньоекономічної та міжнародної правової діяльності, суму знань, які допомогли б орієнтуватись у складних інформаційних процесах.

ПРОГРАМА:

Тема 1 Інформація як глобальна проблема сучасності.

Тема 2 Становлення інформаційного світу.

Тема 3 Правові основи міжнародної інформації.

Тема 4 Основні характеристики світового ринку електронної інформації.

Тема 5 Світовий ринок економічної інформації.

Тема 6 ТНК і міжнародний обмін інформацією.

Тема 7 Інформаційна діяльність міжнародних організацій.

Тема 8 Інформаційне забезпечення міжнародних конфліктів.

Тема 9 Інформаційно-аналітичне дослідження міжнародних відносин.

Тема 10 Інформаційна безпека.

МЕТОДИ ОЦІНЮВАННЯ: Екзамен.

МІЖНАРОДНІ ВІДНОСИНИ ТА СВІТОВА ПОЛІТИКА

Статус: нормативна дисципліна

Курс, семестр: 3 курс, 5 семестр

МЕТА:

Формування наукового концептуального розуміння головних історичних засад зовнішньої політики держави Україна.

ПРОГРАМА:

1. Предмет та завдання курсу
2. Міжнародні відносини в кінці XIX – початку XX ст. (1870-1914 рр.).
3. Міжнародні відносини в період першої світової війни (1914-1918 рр.).
4. Міжнародні відносини у 1918-1923 рр. Створення Версальсько – Вашингтонської системи.
5. Міжнародні відносини в 1924-1928 рр.
6. Міжнародні відносини у роки світової економічної кризи (1929-1933 рр.).
7. Міжнародні відносини у 1933-1937 рр.
8. Міжнародні відносини напередодні другої світової війни (1937-1939 рр.).
9. Друга світова війна та міжнародні відносини у 1939-1945 рр.
10. Розвиток міжнародних відносин в період 1945-1948 рр.
11. Початок “холодної війни” та міжнародні відносини (1947-1949).
12. Міжнародні відносини в першій період “холодної війни” (1949- середина 50х рр.).
13. Міжнародні відносини у другий період “холодної війни” (кін. 50х-60 рр.).

14. Міжнародні відносини у період розрядки (кінець 60х- кінець 70х рр.).
15. Міжнародні відносини у 80 рр. ХХ ст.
16. Міжнародні відносини на сучасному етапі (90 ті роки).

МЕТОДИ ОЦІНЮВАННЯ: Екзамен.

МІЖНАРОДНЕ ПУБЛІЧНЕ ПРАВО

Статус: нормативна дисципліна

Курс, семестр: 3-4 курс, 5-8 семестр

МЕТА:

Дати студентам уявлення про міжнародне публічне право. Головна увага при цьому звертається на вивчення міжнародного публічного права. Міжнародне публічне право розглядається побіжно, тільки для ознайомлення з фактом його існування та основними принципами.

ПРОГРАМА:

Тема 1 Поняття та джерела міжнародного публічного права.

Тема 2 Принципи міжнародного публічного права.

Тема 3 Суб'єкти міжнародного публічного права.

Тема 4 Теорія у міжнародному публічному праві.

Тема 5 Населення у міжнародному публічному праві.

Тема 6 Право міжнародних публічних договорів.

Тема 7 Правонаступництво у міжнародному публічному праві.

Тема 8 Міжнародні організації.

Тема 9 Відповідальність у міжнародному публічному праві.

МЕТОДИ ОЦІНЮВАННЯ: Залік, Екзамен.

ІНОЗЕМНА МОВА СПЕЦІАЛЬНОСТІ

Статус: нормативна дисципліна

Курс, семестр: 3-4 курс, 5-7 семестр

МЕТА:

Вивчення іноземної мови полягає в забезпеченні вільного оволодіння студентами мовою, насамперед з метою професійного спілкування.

Викладання іноземних мов в ХНУ реалізує нову парадигму освіти, яка передбачає формування фахівців міжнародного рівня. Вивчення іноземних мов спрямоване на комплексну реалізацію діяльно-практичного, освітнього, розвиваючого і виховного потенціалу навчального предмету і статусу іноземних мов. Викладання іноземних мов в МІЛП реалізує нову парадигму освіти, яка передбачає формування фахівців міжнародного рівня. Основна увага приділяється високій комунікативній вартості навчальних дій студента, високому рівню інтенсивності аудиторних занять, проблемному підходу до навчання, системним принципам диференційного підходу, активізації ролі студента як безпосереднього учасника, підвищенню мотивації.

Практичний потенціал іноземної мови реалізується комплексно за всіма видами мовленнєвої діяльності – говоріння, читання, розуміння на слух, письмо.

ПРОГРАМА:

Фонетичні норми іноземної мови. 2000 лексичних одиниць, знання яких забезпечує

студентам можливість вести бесіду з фаху та одержувати інформацію з іноземних письмових та усних джерел, а також граматичний матеріал - нормативна граматики іноземної мови. Аудіювання та мовлення. Лексичний мінімум (категорії буття, їх властивості та відносини; географічні, демографічні, економічні та політичні дані) конкретної країни світу, мова якої вивчається. Лексичний мінімум регіональних та соціальних відмінностей між Україною та країною, мову якої вивчають. Ознайомче та пошукове читання з визначеною швидкістю без словника. Вивчаюче читання з визначеною кількістю невідомих слів (із використанням словника).

МЕТОДИ ОЦІНЮВАННЯ: Залік, Екзамен.

ТЕОРІЯ ТА ПРАКТИКА ПЕРЕКЛАДУ/БІЗНЕС ПЕРЕКЛАД

Статус: нормативна дисципліна

Курс, семестр: 3-4 курс, 5-8 семестр

МЕТА:

Поглиблене вивчення студентами теоретичних питань перекладу, вивчення лексико-семантичних аспектів перекладу, удосконалення навичок професійного перекладу, реферування та анотування тестів із спеціальності.

ПРОГРАМА:

Цей курс базується на розумінні поняття перекладу як повноцінної передачі засобами однієї мови інформації, сформульованої іншою мовою, з урахуванням особливостей основної спеціальності студентів – майбутніх фахівців у сфері міжнародних відносин, міжнародного права, міжнародних економічних відносин і міжнародної інформації.

МЕТОДИ ОЦІНЮВАННЯ: Залік, Екзамен.

ДИПЛОМАТИЧНЕ ТА КОНСУЛЬСЬКЕ ПРАВО

Статус: вибіркова дисципліна

Курс, семестр: 2 курс, 4 семестр

МЕТА:

На основі найновіших досягнень вітчизняної та світової науки всебічно розглянути організаційні, правові, адміністративні аспекти становлення та діяльності дипломатичної та консульської служби в Україні з часу проголошення незалежності, проаналізувати поняття сучасної дипломатії, структуру і статус провідних інститутів, базові, нормативно-правові та підзаконні аспекти.

ПРОГРАМА:

Тема 1 Вступ. Головні проблеми курсу.

Тема 2 Поняття дипломатії та дипломатичної служби.

Тема 3 Державні органи зовнішніх зносин.

Тема 4 Структура і персонал дипломатичного представництва.

Тема 5 Установлення дипломатичних відносин.

Тема 6 Дипломатичні привілеї та імунітети.

Тема 7 Функції дипломатичних представництв і засоби їх здійснення.

Тема 8 Консульські установи та організація їх роботи.

Тема 9 Участь міжнародних організацій у розвитку дипломатичних відносин.

Тема 10 Спеціальні місії як форма дипломатії.

Тема 11 Торгівельні представництва.

Тема 12 Систематизація основних видів документів у сучасному дипломатичному листуванні.

МЕТОДИ ОЦІНЮВАННЯ: Залік.

Предмет: ЗОВНІШНЯ ПОЛІТИКА УКРАЇНИ

Статус: вибіркова дисципліна

Курс, семестр: 3 курс, 5 семестр

МЕТА:

Формування системи знань про економічні відносини як суспільну форму виробництва, проблеми ефективного використання обмежених виробничих ресурсів і шляхи забезпечення суспільних потреб у різних суспільно-економічних формаціях.

ПРОГРАМА:

Тема 1 Київська Русь у системі міжнародних відносин Середньовіччя.

Тема 2 Міжнародне становище та зовнішня політика Української козацької держави (XVII - XVIII ст.)

Тема 3 Українське питання в міжнародних відносинах напередодні і під час Першої світової війни.

Тема 4 Зовнішня політика Української Народної Республіки восени 1918-1920 рр.

Тема 5 Міжнародне становище і зовнішня політика України в 1918-1920рр.

Тема 6 Зовнішньополітична діяльність Радянської України.

Тема 7 Українське питання в міжнародних відносинах напередодні і під час Другої світової війни.

Тема 8 Основні напрямки сучасної зовнішньої політики незалежної України.

МЕТОДИ ОЦІНЮВАННЯ: Залік.

МІЖНАРОДНЕ ПРИВАТНЕ ПРАВО

Статус: нормативна дисципліна

Курс, семестр: 3-4 курс, 6-7 семестр

МЕТА:

Формування у студентів навичок аналізу засобів та методів правового регулювання зовнішньоекономічної діяльності українських суб'єктів господарської діяльності, а також господарської діяльності іноземних підприємств на території України.

В основному увага приділяється українському законодавству, що регулює ЗЕД, але також аналізуються двосторонні та багатосторонні міжнародні договори, які є обов'язковими для України. Також аналізуються положення іноземного законодавства: як матеріально-правового змісту, так і норми міжнародного приватного права.

ПРОГРАМА:

1. Поняття, предмет та джерела міжнародного приватного права
2. Методи регулювання, застосування в міжнародному приватному праві
3. Правовий статус фізичних та юридичних осіб в міжнародному приватному праві
4. Міжнародні цивільно-правові угоди
5. Інтелектуальна власність в міжнародних цивільно-правових відносинах
6. Міжнародний громадянський процес.

МЕТОДИ ОЦІНЮВАННЯ: Залік, Екзамен.

ІНФОРМАЦІЙНО-АНАЛІТИЧНА ДІЯЛЬНІСТЬ В МІЖНАРОДНИХ ВІДНОСИНАХ

Статус: нормативна дисципліна

Курс, семестр: 3 курс, 6 семестр

МЕТА:

Ознайомити студентів із методологією, сучасними тенденціями та актуальними проблемами міжнародної комунікації та інформації; дати студентам глибоке розуміння основ процесів міжнародної комунікації, інформаційного забезпечення зовнішньоекономічної та міжнародної правової діяльності, суму знань, які допомогли б орієнтуватись у складних інформаційних процесах.

ПРОГРАМА:

Тема 1 Інформація як глобальна проблема сучасності.

Тема 2 Становлення інформаційного світу.

Тема 3 Правові основи міжнародної інформації.

Тема 4 Основні характеристики світового ринку електронної інформації.

Тема 5 Світовий ринок економічної інформації.

Тема 6 ТНК і міжнародний обмін інформацією.

Тема 7 Інформаційна діяльність міжнародних організацій.

Тема 8 Інформаційне забезпечення міжнародних конфліктів.

Тема 9 Інформаційно-аналітичне дослідження міжнародних відносин.

Тема 10 Інформаційна безпека.

МЕТОДИ ОЦІНЮВАННЯ: Залік

КОНФЛІКТОЛОГІЯ ТА ТЕОРІЯ ПЕРЕГОВОРІВ

Статус: нормативна дисципліна

Курс, семестр: 3 курс, 5 семестр

МЕТА:

Формування розуміння студентами природи й особливостей міжнародних конфліктів та технології підготовки й проведення переговорів.

ПРОГРАМА:

Тема 1 Предмет, методологія і задачі курсу.

Тема 2 Конфліктологія як окрема наукова галузь і як комплекс окремих філософських, богословських концепцій конфлікту.

Тема 3 Конфлікт як універсалія соціуму: теоретико-методологічні проблеми.

Тема 4 Стратегії традиційних досліджень конфліктів в економічній сфері.

Тема 5 Неорационалізм модерністських досліджень міжнародних конфліктів.

Тема 6 Соціокультурний зміст конфлікт-технологій.

Тема 7 Переговори – комунікативний засіб реагування на конфлікт (запобігання, вирішення).

МЕТОДИ ОЦІНЮВАННЯ: Екзамен.

ВСТУП ДО СПЕЦІАЛЬНОСТІ

Статус: нормативна дисципліна

Курс, семестр: 1 курс, 1 семестр

МЕТА:

Ознайомлення студентів з основними напрямками сучасної міжнародної діяльності, її структурою, принципами здійснення та механізмом реалізації. Формування у майбутніх спеціалістів знань з термінологічного апарату науки та практики в галузі міжнародного права. Отримання слухачами знань відносно професійного призначення та використання спеціалістів з міжнародного права.

ПРОГРАМА:

1. Розвиток МЄВ та їх сучасна структура.
2. Термінологічний апарат МЄВ.
3. Професійне призначення та використання спеціалістів з МЄВ.

МЕТОДИ ОЦІНЮВАННЯ: Залік.

СВІТОВА ЕКОНОМІКА

Статус: нормативна дисципліна

Курс, семестр: 2 курс, 4 семестр

МЕТА:

Ознайомлення студентів з основними складовими сучасної світової економічної системи, пропорціями, які в ній існують, галузевою, функціональною, територіальними структурами, процесами, що відбуваються на глобальному та регіональному рівнях, а також надання студентам практичних навичок аналітичного змісту.

ПРОГРАМА:

Тема 1 Теоретичні основи аналізу сучасної світової економіки та процесів, що в ній відбуваються.

Тема 2 Соціально-економічні типи країн світу. Їх місце та значення у світовій економіці.

Тема 3 Фактори виробництва, їх оцінка. Розподіл між країнами світу.

Тема 4 Світове господарство. Загальні риси сучасного розвитку. Сектори світової економіки та її галузева структура.

Тема 5 Промисловість.

Тема 6 Сільське господарство та АПК.

Тема 7 Транспорт та зв'язок.

Тема 8 Соціальна інфраструктура

Тема 9 Регіонально-територіальна сфера світової економіки.

МЕТОДИ ОЦІНЮВАННЯ: Залік.

МІЖНАРОДНІ ЕКОНОМІЧНІ ВІДНОСИНИ

Статус: нормативна дисципліна

Курс, семестр: 2 курс, 4 семестр

МЕТА:

Формування у майбутніх спеціалістів розуміння сучасної системи міжнародних економічних відносин та об'єктивних законів і принципів їх розвитку. Отримання знань відносно умов, форм, методів та основного інструментарію міжнародного економічного співробітництва, а також практичних навичок з аналізу тенденцій і процесів в сфері міжнародних економічних відносин.

ПРОГРАМА:

1. Предмет та завдання курсу МЕВ.
2. Міжнародний розподіл факторів виробництва та міжнародний поділ праці.
3. Теорії міжнародної торгівлі.
4. Міжнародна торгівля товарами та послугами.
5. Міжнародний рух капіталу.
6. Міжнародний рух технологій.
7. Транснаціональні корпорації.
8. Міжнародна міграція робочої сили.
9. Міжнародні валютно-кредитні відносини.
10. Баланси міжнародних розрахунків.
11. Ризики в міжнародних економічних відносинах.
12. Міжнародна економічна інтеграція.
13. Глобалізація міжнародної економіки.

МЕТОДИ ОЦІНЮВАННЯ: Екзамен.

ГЕОПОЛІТИКА І ГЛОБАЛІЗАЦІЯ

Статус: варіативна дисципліна

Курс, семестр: 2 курс, 4 семестр

МЕТА:

Формування розуміння сутності та перспектив політичних подій, явищ, політичної свідомості та політичної культури.

ПРОГРАМА:

Політика як суспільне явище. Влада, види та форми; джерела та ресурси; поділ, способи досягнення та здійснення. Легітимність влади. Сутність політичних відносин та принципів. Форма правління. Політична система, її інститути. Ознаки та функції держави. Механізм державної влади. Форма державного устрою. Класифікація, функції політичних партій. Основні політичні течії та їх доктрини. Партійні системи. Виборчі системи - сутність та типи. Технологія виборчого процесу, громадсько-політичні організації, об'єднання та рухи. Політична система України. Теорія та практика сучасного політичного процесу, політична свідомість і політична культура. Тоталітаризм і тоталітарний режим. Авторитаризм та авторитарний режим. Основні риси демократичного режиму. Політичний режим в Україні на сучасному стані. Внутрішня та зовнішня політика й міжнародні відносини. Способи політичного прогнозування.

МЕТОДИ ОЦІНЮВАННЯ: Залік.

ДРУГА ІНОЗЕМНА МОВА

Статус: нормативна дисципліна

Курс, семестр: 1-4 курс, 1-8 семестр

МЕТА:

Формування необхідної комунікативної спроможності в сферах професійного та ситуативного спілкування в усній і письмовій формах, навичок практичного володіння іноземною мовою в різних видах мовленнєвої діяльності в обсязі тематики, що обумовлена професійними потребами; оволодіння новітньою фаховою інформацією через іноземні джерела.

ПРОГРАМА:

Фонетичні норми іноземної мови. 2000 лексичних одиниць, знання яких забезпечує студентам можливість вести бесіду з фаху та одержувати інформацію з іноземних письмових та усних джерел, а також граматичний матеріал - нормативна граматики іноземної мови. Аудіювання та мовлення. Лексичний мінімум (категорії буття, їх властивості та відносини; географічні, демографічні, економічні та політичні дані) конкретної країни світу, мова якої вивчається. Лексичний мінімум регіональних та соціальних відмінностей між Україною та країною, мову якої вивчають. Ознайомче та пошукове читання з визначеною швидкістю без словника. Вивчаюче читання з визначеною кількістю невідомих слів (із використанням словника).

МЕТОДИ ОЦІНЮВАННЯ: Заліки, Екзамени.

ОСНОВИ ОХОРОНИ ПРАЦІ

Статус: нормативна дисципліна

Курс, семестр: 1 курс, 2 семестр

МЕТА:

Вивчення факторів виробничого середовища, організаційно-технічних і санітарно-гігієнічних умов, в яких відбувається трудова діяльність людини, а також система правових заходів з виконання правил техніки безпеки, виробничої санітарії та охорони праці.

ПРОГРАМА:

Суть, завдання та організація охорони праці. Умови праці на виробництві, їх класифікація, нормування та оцінка. Техніко-економічна оцінка впливу шкідливих чинників на ефективність праці (Виробничі шкідливості). Аналіз і профілактика профзахворювань і виробничого травматизму. Основи техніки безпеки. Правове та нормативне регулювання охорони праці. Державне управління охороною праці. Організація охорони праці на виробництві. Економічні аспекти охорони праці.

МЕТОДИ ОЦІНЮВАННЯ: Екзамен.

ЛАТИНСЬКА МОВА

Статус: нормативна дисципліна

Курс, семестр: 1 курс, 1 семестр

МЕТА:

Повідомлення знань про загальну структуру латинської мови (її граматичні, лексичні, фонетичні засоби, формування у студентів умінь і навичок читання і перекладу латинських текстів, розвиток лінгвістичного кругозору, логічного мислення і пам'яті студентів, а також формування у них таких якостей, як працьовитість, наполегливість, уважність і самостійність).

ПРОГРАМА:

Невід'ємною складовою курсу є співставлення явищ латинської мови з українською мовою та іноземною мовою, що вивчається. При вивченні граматики латинської мови матеріалом для співставлення з сучасними мовами є устрій речень незалежного

(головного) та підрядного, вживання та взаємозв'язок форм часів та станів, співвідношення різних типів керування, вживання інфінітиву та дієприкметників. При вивченні словникового складу латинської мови перевага надається свідомому засвоєнню принципів словотворення та походження загальноживаних інтернаціональних слів.

Основною формою навчальної роботи є практичні аудиторні заняття під керівництвом викладача, які передбачають:

а) граматичний аналіз, що складається з визначення іменних та дієслівних суфіксів та флексій та синтетичного розбору речення (визначення типу речення, пояснення вживання відмінкових та дієслівних форм);

б) навчальний, а згодом і літературний, переклад прочитаного та розібраного тексту.

Необхідною умовою продуктивної аудиторної роботи є систематична самостійна робота студентів, метою якої є засвоєння вивченого граматичного матеріалу та розвиток навичок самостійного розбору та перекладу незнайомого тексту. Отже, розбір та переклад незнайомого тексту є обов'язковою частиною домашнього завдання.

МЕТОДИ ОЦІНЮВАННЯ: Залік.

ПРАВО ЄВРОПЕЙСЬКОГО СОЮЗУ

Статус: нормативна дисципліна

Курс, семестр: 3 курс, 5-6 семестр

МЕТА:

Формування у студентів науково обґрунтованого уявлення про європейське право. Предмет дисципліни є дослідження європейського права як особливої системи права, визначення його внутрішньої структури, специфіки формування та застосування; характеристика основних інституційних механізмів, що відіграють керівну роль в управлінні європейськими інтеграційними об'єднаннями й іншими регіональними структурами; характеристика основних сфер правового регулювання Європейського Союзу, Ради Європи, ОБСЄ, Західноєвропейського Союзу та інших форм регіональної співпраці.

ПРОГРАМА:

Тема 1. Європейське право і європейський правовий простір

Тема 2. Європейський Союз як інтеграційне міждержавне об'єднання особливого характеру (*sui generis*)

Тема 3. Організаційний механізм Європейського Союзу

Тема 4. Право Європейського Союзу: поняття, сутність та система

Тема 5. Джерела права Європейського Союзу

Тема 6. Правотворчі процедури, що застосовуються в Європейському Союзі

Тема 7. Основні галузі і сфери регулювання права Європейського Союзу.

Тема 8. Шенгенське право

Тема 9. Основи правового статусу людини і громадянина в праві Європейського Союзу

Тема 10. Рада Європи як провідна європейська міжнародна міжурядова організація

Тема 11. Правове регулювання основних напрямків діяльності Ради Європи

Тема 12. Правові механізми ОБСЄ, ОЕСР, ЄАВТ та інших форм регіональної співпраці як складові європейського права.

МЕТОДИ ОЦІНЮВАННЯ: Залік, Екзамен

ІСТОРІЯ МІЖНАРОДНОГО ПРАВА

Статус: нормативна дисципліна

Курс, семестр: 2 курс, 3 семестр

МЕТА:

Формування у студентів знань про основні етапи розвитку міжнародного права, починаючи з часів його виникнення у Давньому світі і закінчуючи прийняттям Статуту ООН 1945 р., який поклав початок сучасному міжнародному праву

ПРОГРАМА:

Тема 1 Виникнення міжнародного права

Тема 2. Періодизація історії розвитку міжнародного права

Тема 3. Міжнародне право Давнього світу

Тема 4. Міжнародне право середньовіччя

Тема 5. Класичне міжнародне право.

Тема 6. Перехід від класичного до сучасного міжнародного права.

Тема 7. Основні етапи створення Організації Об'єднаних Націй.

МЕТОДИ ОЦІНЮВАННЯ: Екзамен

МІЖНАРОДНЕ ЕКОНОМІЧНЕ ПРАВО

Статус: нормативна дисципліна

Курс, семестр: 4 курс, 7 семестр

МЕТА:

Опанування студентами знаннями в галузі міжнародного економічного права, яке регулює міжнародні економічні відносини у найважливіших сферах життєдіяльності людей.

ПРОГРАМА:

Тема 1. Міжнародне економічне право і система міжнародних економічних відносин

Тема 2. Джерела МЄП

Тема 3. Суб'єкти МЄП і МЄВ. Предмет міжнародно-правового регулювання в МЄВ

Тема 4. Населення та територія в МЄП

Тема 5. Право міжнародних договорів

Тема 6. Економічна інтеграція держав в МЄП

Тема 7. Міжнародно-правова відповідальність в МЄП

Тема 8. Міжнародне торгівельне право

Тема 9. Міжнародне інвестиційне право

Тема 10. Міжнародне транспортне право

Тема 11. Міжнародне податкове право

МЕТОДИ ОЦІНЮВАННЯ: Екзамен

ПРАВНИЧІ СИСТЕМИ СУЧАСНОСТІ

Статус: нормативна дисципліна

Курс, семестр: 1 курс, 2 семестр

МЕТА:

З'ясування закономірностей розвитку правничих систем сучасності, механізмів їх взаємодій та вдосконалення національного законодавства; наданням студентам необхідних знання щодо існуючих правових систем, вироблення у них наукового підходу до оцінки та аналізу правових явищ. При вивченні курсу студенти повинні оволодіти відповідною системою правових знань в сфері національного та іноземного права в обсязі, необхідному для здійснення правозастосовчої діяльності.

ПРОГРАМА:

- Тема 1. Предмет, метод та функції порівняльного правознавства
- Тема 2. Національні правові системи та правові сім'ї
- Тема 3. Історія розвитку романо-германської правової сім'ї
- Тема 4. Структура та основні інститути романо-германської правової сім'ї
- Тема 5. Порівняльна характеристика національних правових систем Франції та Німеччини
- Тема 6. Особливості правової системи Англії
- Тема 7. Особливості правової системи США
- Тема 8. Інші правові системи англо-американського типу
- Тема 9. Скандинавська група правових систем
- Тема 10. Латиноамериканська група правових систем
- Тема 11. Мусульманське право
- Тема 12. Індуське право
- Тема 13. Іудейське право
- Тема 14. Китайське право
- Тема 15. Японське право
- Тема 16. Африканська група правових систем

МЕТОДИ ОЦІНЮВАННЯ: Екзамен

ЄВРОПЕЙСЬКИЙ СУДОЧИНСТВО В СФЕРІ ЗАХИСТУ ПРАВ ЛЮДИНИ

Статус: вибіркова дисципліна

Курс, семестр: 4 курс, 8 семестр

МЕТА:

Формування у студентів науково обґрунтованого уявлення про існуючі в Європі механізми захисту прав людини, навичок аналізу міжнародно-правових документів, які закріплюють права, свободи і принципи правового положення людини і громадянина, а також вміння вирішувати на базі правових актів юридичні ситуації, що виникають у фаховій діяльності.

ПРОГРАМА:

- ТЕМА 1. Механізм захисту прав людини в рамках Ради Європи.
- ТЕМА 2. Європейська конвенція про захист прав людини та основоположних свобод 1950 р. як загальноєвропейський стандарт основних прав людини.
- ТЕМА 3. Контрольний механізм Європейської конвенції про захист прав людини та основоположних свобод 1950 р.
- ТЕМА 4. Судова практика захисту прав людини в рамках Ради Європи.
- ТЕМА 5. Європейська соціальна хартія 1961 р. і 1996 р. та спеціальні конвенції Ради Європи у сфері захисту прав людини.
- ТЕМА 6. Захист прав людини і громадянина в Європейському Союзі.
- ТЕМА 7. Механізм забезпечення дотримання прав людини в рамках Організації з безпеки та співробітництва в Європі (ОБСЄ).

МЕТОДИ ОЦІНЮВАННЯ: Залік

ПРАВА ЛЮДИНИ В МІЖНАРОДНОМУ ПРАВІ

Статус: нормативна дисципліна

Курс, семестр: 4 курс, 7 семестр

МЕТА:

Навчити студентів користуватися в вирішенні спорів, де предметом є захист прав людини, міжнародними інституціями, такими як ООН, Рада Європи, Європейський суд з прав людини та інші. В свою чергу, це передбачає засвоювання ними правил про перелік прав, що можуть бути захищені на міжнародному рівні та уміння складати процесуальні документи звернення.

ПРОГРАМА:

Тема 1. Поняття прав людини, їх реалізація та захист

Тема 2. Історичні етапи розвитку прав людини та становлення процедур захисту

Тема 3. Сучасні міжнародні норми, що регламентують права людини та їх захист

Тема 4. Універсальні міжнародні засоби захисту прав людини та захист на рівні ООН

Тема 5. Захист прав людини на регіональному рівні

Тема 6. Юрисдикція Європейської конвенції захисту основних прав і свобод людини та їх захист в Європейському суді з прав людини

Тема 7. Особливості захисту невід'ємних прав людини та їх недоторканість

Тема 8. Захист економічних, соціальних, культурних прав людини

Тема 9. Особливості заходів захисту жінок і дітей як окремої категорії та різного роду меншин

Тема 10. Захист прав і свобод на рівні внутрішньодержавному як умова порушення подальших процедур міжнародного захисту

МЕТОДИ ОЦІНЮВАННЯ: Екзамен

ПОРІВНЯЛЬНЕ ЦИВІЛЬНЕ ПРАВО

Статус: вибіркова дисципліна

Курс, семестр: 2,3 курс, 3-6 семестр

МЕТА:

Зрозуміти особливості правового регулювання особистих немайнових та майнових відносин у різних країнах світу, правосвідомості юристів інших держав.

Спецкурс спрямований на надання та поглиблення знань з порівняльного цивільного права, його методів, цілей, функцій, вивчення особливостей цивільно-правових систем світу, порівняльне дослідження окремих цивілістичних інститутів зарубіжних країн.

ПРОГРАМА:

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ I. Поняття та джерела порівняльного цивільного права

Тема 1.1 Вступ до порівняльного цивільного права

Тема 1.2 Основні цивільно-правові системи сучасності

Тема 1.3 Джерела цивільного права зарубіжних країн

Тема 1.4 Цивільні правовідносини

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ II. Суб'єкти та об'єкти в порівняльному цивільному праві

Тема 2.1 Фізична особа в цивільному праві зарубіжних країн

Тема 2.2 Юридична особа та інші правові форми підприємницької діяльності в цивільному праві зарубіжних країн

Тема 2.3 Торгові товариства

Тема 2.4 Держава як учасник цивільних правовідносин

Тема 2.5 Об'єкти цивільних прав у цивільному праві зарубіжних країн

Тема 2.6 Право власності

МЕТОДИ ОЦІНЮВАННЯ: Екзамен, Залік

ПРАВО ЗОВНІШНІХ ЗНОСИН

Статус: вибіркова дисципліна

Курс, семестр: 4 курс, 7 семестр

МЕТА:

Ознайомити студентів з поняттям права зовнішніх зносин. Розкрити особливості, характерні риси та функції його складових дипломатичного права, консульського права, права спеціальних місій, торговельно-економічних місій при дипломатичних представництвах за кордоном, а також особливості прояву дипломатичного права у його застосуванні щодо відносин держав з міжнародними організаціями і на міжнародних конференціях. Охарактеризувати внутрішньодержавну організацію дипломатичної діяльності України.

ПРОГРАМА:

Тема 1. Загальні питання правового регулювання зовнішніх зносин.

Тема 2. Дипломатичне право

Тема 3. Дипломатичні привілеї та імунітети.

Тема 4. Право спеціальних місій.

Тема 5. Дипломатичне право міжнародних організацій.

Тема 6. Консульське право

Тема 7. Торговельні представництва в сучасній дипломатичній практиці

МЕТОДИ ОЦІНЮВАННЯ: Екзамен

ПОРІВНЯЛЬНИЙ ЦИВІЛЬНИЙ ПРОЦЕС

Статус: вибіркова дисципліна

Курс, семестр: 4 курс, 7-8 семестр

МЕТА:

Полягає у вивченні теоретичних досліджень цивільно-процесуальної науки у сфері порівняльного досліджень, науковий аналіз чинного законодавства України та зарубіжних країн та практики його застосування.

ПРОГРАМА:

- 1 Вступ до порівняльного цивільного процесуального права
- 2 Характеристика основних цивільно-правових систем сучасності
- 3 Джерела цивільного процесуального права України і зарубіжних країн

- 4 Принципи цивільного процесуального права
- 5 Цивільні процесуальні правовідносини
- 6 Сторони в цивільному процесі
- 7 Участь третіх осіб в цивільному судочинстві
- 8 Представництво у суді
- 9 Інші учасники цивільного судочинства.
- 10 Доказування та докази в цивільному судочинстві
- 11 Процесуальні строки
- 12 Підсудність цивільних справ
- 13 Позов
- 14 Порушення цивільної справи
- 15 Підготовка цивільної справи до судового розгляду
- 16 Судовий розгляд
- 17 Судове рішення
- 18 Окреме провадження
- 19 Апеляційне провадження
- 20 Касаційне провадження
- 21 Інші підстави перегляду судових рішень
- 22 Виконання судових рішень у цивільних справах
- 23 Міжнародний цивільний процес

МЕТОДИ ОЦІНЮВАННЯ: Екзамен, Залік

СУДОВІ СИСТЕМИ ТА ПОРІВНЯЛЬНЕ СУДОВЕ ПРАВО

Статус: нормативна дисципліна

Курс, семестр: 2 курс, 4 семестр

МЕТА:

Сприяння здобуття студентами основних знань з дисципліни “Судові системи і порівняльне судове право”, забезпечення правової підготовки, спрямованої на формування інтелектуального потенціалу висококваліфікованих працівників, які володіють основами теоретичних знань у галузі правознавства, необхідних для майбутньої професійної діяльності. Курс підготовлено з урахуванням теоретичних положень судового права, вимог чинного судового законодавства в обсязі, необхідному для повного та ґрунтовного опанування студентами основних положень цієї галузі.

ПРОГРАМА:

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ I. Судові системи держав англо-американської правової системи

Тема 1. Судова система Великобританії.

Тема 2. Судова система Англії та Уельсу

Тема 3. Судова система Шотландії

Тема 4. Судова система Північної Ірландії

Тема 5. Судова система Канади

Тема 6. Судова система Сполучених Штатів Америки

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ II. Судові системи держав континентальної правової системи

Тема 7. Судова система Іспанії

Тема 8. Судова система Італії

Тема 9. Судова система Франції

Тема 10. Судова система Німеччини

Тема 11. Судова система України

МЕТОДИ ОЦІНЮВАННЯ: Екзамен, Залік

МІЖНАРОДНИЙ КОМЕРЦІЙНИЙ АРБІТРАЖ

Статус: вибіркова дисципліна

Курс, семестр: 4 курс, 8 семестр

МЕТА:

Формуванні у студентів системи навичок вивчення та подання знань з міжнародного комерційного арбітражу; формування теоретичних основ міжнародного комерційного арбітражу (поняття арбітражного розгляду, його відмежування від державного судочинства, договірної природи тощо) та практичних навичок застосування теоретичних положень та міжнародно-правових норм в практичній діяльності.

ПРОГРАМА:

Змістовний модуль I.

Поняття, правова природа, джерела правового регулювання та організація міжнародного комерційного арбітражу

Тема 1. Сучасні способи вирішення спорів, що виникають у зовнішньоекономічній сфері.

Тема 2. Арбітражний розгляд спорів, як основний альтернативний спосіб вирішення зовнішньоекономічних спорів.

Тема 3. Джерела правового регулювання міжнародного комерційного арбітражу.

Тема 4. Міжнародний комерційний арбітраж в Україні та провідні закордонні постійно діючі арбітражні установи.

Змістовний модуль II.

Арбітражна угода як правова основа передачі спору на розгляд до міжнародного комерційного арбітражу

Тема 5. Поняття, види, зміст та особливості арбітражної угоди.

Тема 6. Умови дійсності арбітражної угоди.

Змістовний модуль III.

Арбітражне провадження

Тема 7. Принципи та загальні положення арбітражного провадження.

Тема 8. Формування складу арбітражу. Припинення повноважень арбітра.

Тема 9. Оспорювання компетенції арбітражу. Принцип «компетенція компетенції».

Тема 10. Докази та доказування у арбітражному провадженні.

Тема 11. Арбітражний розгляд справи та його завершення.

Змістовний модуль IV.

Судовий контроль за рішеннями міжнародного комерційного арбітражу

Тема 12. Порядок, строки та процесуальні підстави оспорювання рішень міжнародного комерційного арбітражу та наслідки їх скасування.

Тема 13. Визнання та виконання арбітражних рішень

МЕТОДИ ОЦІНЮВАННЯ: Залік

МІЖНАРОДНЕ ТОРГОВЕЛЬНЕ ПРАВО

Статус: вибіркова дисципліна

Курс, семестр: 4 курс, 8 семестр

МЕТА:

Підготовка кваліфікованих юристів-міжнародників, які володіють знаннями основ правового регулювання міжнародної торгівлі, що в свою чергу буде сприяти більш ефективному забезпеченню інтересів української економіки у зовнішньоекономічній діяльності. Формування у студентів системи знань із сучасного інструментарію уніфікації матеріальних норм міжнародного, регіонального рівнів, а також приватноправової уніфікації по напрямку міжнародної торгівельної палати та інших неурядових організацій.

ПРОГРАМА:

- Тема 1. Поняття і джерела міжнародного торговельного права.
- Тема 2. Суб'єкти і об'єкти міжнародного торговельного права.
- Тема 3. Публічний порядок в галузі міжнародної торгівлі
- Тема 4. Договори міжнародної купівлі-продажу товарів
- Тема 5. Міжнародні торгівельні угоди
- Тема 6. Тарифне та нетарифне регулювання доступу товарів на національні ринки
- Тема 7. Міжнародна торгівля послугами
- Тема 8. Угода про торгівельні аспекти прав на інтелектуальну власність
- Тема 9. Міжнародна банківська гарантія
- Тема 10. Вирішення міжнародних торгових спорів

МЕТОДИ ОЦІНЮВАННЯ: Залік

МІЖНАРОДНЕ МОРСЬКЕ ПРАВО

Статус: вибіркова дисципліна

Курс, семестр: 4 курс, 8 семестр

МЕТА:

Ознайомленні з особливостями дисципліни, основними поняттями, категоріями, інститутами тощо. Воно передбачає одержання навичок роботи з міжнародними конвенціями, а також їх тлумаченням у відповідності з конкретними ситуаціями, що виникають в процесі використання просторів Світового океану.

ПРОГРАМА:

Змістовий модуль 1. Загальна частина

Тема 1. Поняття міжнародного морського права та його специфіка.

Тема 2. Принципи та суб'єкти міжнародного морського права.

Змістовний модуль 2. Особлива частина

Тема 1. Класифікація морських просторів.

Тема 2. Поняття внутрішніх морських вод.

Тема 3. Поняття територіального моря.

Тема 4. Прилегла зона, міжнародні проливи, міжнародні канали.

Тема 5. Поняття виключної економічної зони.

Тема 6. Поняття континентального шельфу та його кордони, відкрите море.

Тема 7. Поняття та склад архіпелажних вод.

Тема 8. Поняття та правовий статус району.

МЕТОДИ ОЦІНЮВАННЯ: Залік

ПРАКТИКА ЄВРОПЕЙСЬКОГО СУДУ З ПРАВ ЛЮДИНИ

Статус: вибіркова дисципліна

Курс, семестр: 4 курс, 7 семестр

МЕТА:

Висвітлення загальних засад теорії прав людини; забезпечення можливості ознайомлення студентів з судовою практикою (прецедентним правом Європейського Суду з прав людини); формування у студентів навички аналізу теоретичних положень та судової практики, що склалися в процесі захисту Європейським Судом з прав людини основних прав і свобод, гарантованих Європейською конвенцією про захист прав людини та основоположних свобод 1950 р.; закріплення основних теоретичних положень європейського права при вивченні теорії і практики Європейського Суду з прав людини.

ПРОГРАМА:

ТЕМА 1. Загальні засади теорії прав людини.

ТЕМА 2. Система захисту прав людини в межах Ради Європи.

ТЕМА 3. Європейський Суд з прав людини як головний елемент контрольного механізму Європейської конвенції про захист прав людини та основоположних свобод 1950 р.

ТЕМА 4. Правовий механізм звернення та судового розгляду в Європейському суді з прав людини.

ТЕМА 5. Теорія судової правотворчості та судова практика (прецедентне право) Європейського Суду з прав людини.

ТЕМА 6. Права людини у сфері юстиції та правоохоронної діяльності (судова практика захисту).

ТЕМА 7. Особисті права та права соціального й економічного характеру (судова практика захисту).

ТЕМА 8. Політичні та громадянські права (судова практика захисту).

МЕТОДИ ОЦІНЮВАННЯ: Залік

ПРАВО МІЖНАРОДНОЇ БЕЗПЕКИ

Статус: вибіркова дисципліна

Курс, семестр: 4 курс, 8 семестр

МЕТА:

По-перше, у набутті студентами знань щодо проблем, пов'язаних із правовим забезпеченням відносин у сфері міжнародної безпеки.

По-друге, набуття студентами знань щодо проблеми регулювання міжнародно-правових відносин у сфері міжнародної безпеки, формування у них відповідних вмінь і навичок застосування міжнародно-правових документів на практиці.

ПРОГРАМА:

ТЕМА 1. Право міжнародної безпеки як система наукових знань про особливу галузь міжнародного публічного права і навчальна дисципліна

ТЕМА 2. Історія виникнення, стан і сучасні тенденції розвитку права міжнародної безпеки

ТЕМА 3. Поняття, визначення права міжнародної безпеки та його політико-правове оформлення

ТЕМА 4. Характеристика системи джерел права міжнародної безпеки

ТЕМА 5. Система принципів права міжнародної безпеки

ТЕМА 6. Загальна характеристика засобів збереження миру

ТЕМА 7. Засоби зміцнення довіри та міжнародний контроль
ТЕМА 8. Роль ООН у підтриманні загального миру та безпеки
ТЕМА 9. Системи колективної безпеки
ТЕМА 10. Роззброєння та обмеження озброєнь як чинник зниження військової угрози в світі
ТЕМА 11 Демілітаризація окремого територіального простору
МЕТОДИ ОЦІНЮВАННЯ: Залік

ПРАВО МІЖНАРОДНИХ ДОГОВОРІВ

Статус: дисципліна вільного вибору

Курс, семестр: 3 курс,6 семестр

МЕТА:

Розкрити поняття права міжнародного договору, його особливості та характерні риси. Особлива увага приділяється ознайомленню студентів з процесом укладання, дії та припинення дії міжнародних договорів та з практикою застосування норм права міжнародного договору.

ПРОГРАМА:

Тема №1. Поняття та система права міжнародних договорів.
Тема № 2. Історія становлення і розвитку права міжнародних договорів.
Тема № 3. Кодифікація та прогресивний розвиток права міжнародних договорів.
Тема № 4. Суб'єкти права міжнародних договорів.
Тема № 5. Сторони і право на участь в міжнародних договорах.
Тема № 6. Організаційні форми підготовки договорів.
Тема № 7. Укладання міжнародних договорів.
Тема № 8. Вираження згоди на обов'язковість міжнародних договорів.
Тема № 9. Форма і структура міжнародного договору.
Тема № 10. Умови чинності і нечинності міжнародних договорів.
Тема № 11. Припинення та призупинення дії міжнародного договору.
Тема № 12. Дія міжнародного договору у просторі та часі.
Тема № 13. Тлумачення норм міжнародного договору.

МЕТОДИ ОЦІНЮВАННЯ: Екзамен

ДИПЛОМАТИЧНЕ ТА КОНСУЛЬСЬКЕ ПРАВО

Статус: дисципліна вільного вибору

Курс, семестр: 2 курс,4 семестр

МЕТА:

Ознайомлення студентів відділення міжнародного права Київського університету права з основними характеристиками, особливостями та організацією сучасної дипломатичної та консульської служби України та зарубіжних країн, а також еволюції методів дипломатії.

ПРОГРАМА:

Тема 1. Поняття дипломатії та дипломатичної служби.
Тема 2. Перехід від «старої» до «нової» дипломатії.
Тема 3. Професійна дипломатія.
Тема 4. Методи та засоби дипломатичної комунікації.
Тема 5. Візити на вищому рівні як одна з форм дипломатичної діяльності.
Тема 6. Практика багатосторонньої дипломатії. Конференційна дипломатія.

Тема 7. Міжнародні посадові особи.

Тема 8. Становлення та розвиток сучасної зовнішньополітичної служби України.

Тема 9. Особливості дипломатичної та консульської служби різних країн.

МЕТОДИ ОЦІНЮВАННЯ: Залік

ПРАВО МІЖНАРОДНИХ ОРГАНІЗАЦІЙ

Статус: дисципліна вільного вибору

Курс, семестр: 4 курс, 7 семестр

МЕТА:

Формування у студентів власної позиції щодо місця і ролі міжнародних організацій у міжнародно-правових стосунках.

ПРОГРАМА:

Змістовий модуль 1. Міжнародні організації у світовому співтоваристві

Тема 1. Поняття міжнародної організації

Тема 2. Юридична природа міжнародної організації

Тема 3. Членство в міжнародній організації

Тема 4. Система органів міжнародної організації та прийняття рішень міжнародною організацією

Тема 5. Функції міжнародної організації

Змістовий модуль 2. Система міжнародних організацій

Тема 7. Міжнародні організації «Системи ООН»

Тема 8. Регіональні міжнародні організації

Тема 9. Міжнародні фінансові та торговельні організації

Тема 10. Міжнародні неурядові організації

Тема 11. Міжнародні організації та їх участь у захисті прав людини

Тема 12. Основні аспекти міжнародної правосуб'єктності України

МЕТОДИ ОЦІНЮВАННЯ: Залік

ПРАВОВЕ РЕГУЛЮВАННЯ ЗОВНІШНЬОЕКОНОМІЧНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ

Статус: вибіркова дисципліна

Курс, семестр: 4 курс, 7 семестр

МЕТА:

Створення у студентів певного уявлення про таке складне комплексне економічно-правове явище як зовнішньоекономічні зв'язки та й засвоєння ними змісту міжнародної економічної, торговельної та митної системи і функціонування в ній учасників цих відносин і вироблення навичок комплексного аналізу розвитку основних форм прояву міжнародних зовнішньоекономічних відносин з урахуванням сучасних процесів розвитку та глобалізації.

ПРОГРАМА:

Змістовий модуль 1. Загальна частина

Тема 1. Регулювання зовнішньоекономічних зв'язків.

Тема 2. Суб'єкти та види зовнішньоекономічної діяльності.

Тема 3. Публічний порядок у сфері зовнішньоекономічних зв'язків (на прикладі співпраці держав на інституційному рівні).

Тема 4. Договори міжнародної купівлі-продажу товарів.

Тема 5. Тарифне та нетарифне регулювання доступу товарів на національні ринки.
Змістовний модуль 2. Особлива частина
Тема 1. Міжнародна торгівля послугами
Тема 2. Транспортне забезпечення зовнішньоекономічних зв'язків.
Тема 3. Комерційні угоди та їх роль в регулювання зовнішньоекономічних зв'язків.
Тема 4. Вирішення зовнішньоекономічних спорів.
МЕТОДИ ОЦІНЮВАННЯ: Залік

ЗАГАЛЬНА ІСТОРІЯ ДЕРЖАВИ ТА ПРАВА

Статус: дисципліна вільного вибору

Курс, семестр: 1 курс, 1 семестр

МЕТА:

Полягає в тому, щоб надати майбутнім юристам-міжнародникам знання про загальні закономірності виникнення, розвитку та функціонування держав і права у різних народів світу. При вивченні цього процесу з'ясовуються питання утворення, розвитку й зміни, а також занепаду (стосовно рабовласництва і феодалізму) історичних типів держави і права, причини й наслідки організаційних та структурних змін у державному апараті і системах права.

ПРОГРАМА:

1. Вступ до курсу «Загальна історія держави і права»

Модуль №1 «Рабовласницька держава і право»

2. Держава і право Стародавнього Сходу
3. Держава та право Стародавньої Греції.
4. Держава та право Стародавнього Риму

Модуль №2 «Феодальна держава і право»

5. Феодальна держава та право Франції
6. Феодальна держава та право Англії
7. Держава та право Німеччини в Середні віки
8. Держава і право Київської Русі
9. Феодальна держава та право країн Далекого Сходу

Модуль №3 «Держава і право Нового часу»

10. Розвиток буржуазної держави та права у Великобританії
11. Виникнення і розвиток держави та права США
12. Розвиток буржуазної держави та права у Франції
13. Буржуазна держава та право Німеччини
14. Держава та право Японії

Модуль №4 «Держава і право Новітнього часу»

15. Держава та право США в Новітній час
16. Держава та право Німеччини Новітнього часу
17. Держава та право Великобританії в Новітній час
18. Держава та право Франції в Новітній час
19. Держава та право Китаю в Новітній час
10. Держава та право Росії в Новітній час

МЕТОДИ ОЦІНЮВАННЯ: Екзамен

ТЕОРІЯ ДЕРЖАВИ ТА ПРАВА

Статус: нормативна дисципліна

Курс, семестр: 1 курс, 1,2 семестр

МЕТА:

Формування у студентів цілісного уявлення про державу і право як про складні юридичні категорії, що мають багатоаспектний характер, відповідне соціальне призначення та цінність. Метою вивчення навчальної дисципліни “Теорія держави і права” є належне комплексне оволодіння студентами знаннями в сфері теорії держави та теорії права.

ПРОГРАМА:

- 1 Теорія держави і права в системі юридичних наук
- 2 Методи дослідження держави і права
- 3 Держава як історичне явище
- 4 Держава як юридична категорія
- 5 Функції держави
- 6 Форма держави
- 7 Механізм та апарат держави
- 8 Політична система суспільства
- 9 Держава та особа
- 10 Правова соціальна держава
- 11 Право як історичне явище
- 12 Право в системі засобів соціального регулювання
- 13 Сутність та соціальна цінність права
- 14 Типологія права
- 15 Праворозуміння
- 16 Правове регулювання та його механізм
- 17 Форма (джерела) права
- 18 Норма права
- 19 Система права та система законодавства
- 20 Реалізація права
- 21 Правовідносини
- 22 Тлумачення права
- 23 Правосвідомість та правова культура
- 24 Правопорушення та юридична відповідальність
- 25 Законність та правопорядок
- 26 Правові системи

МЕТОДИ ОЦІНЮВАННЯ: Екзамен, Залік.

ІСТОРІЯ ПОЛІТИЧНИХ І ПРАВОВИХ ВЧЕНЬ

Статус: нормативна дисципліна

Курс, семестр: 1 курс, 2 семестр

МЕТА:

Полягає в тому, щоб надати майбутнім юристам-міжнародникам знання про виникнення та еволюцію політико-правових вчень, ознайомити студентів з основними концепціями, доктринами, ідеями, що історично склались та відіграли помітну роль у становленні та розвитку теоретичних знань про державу і право.

ПРОГРАМА:

Змістовий модуль I. Політико-правова думка стародавньої доби та середньовіччя

- 1 Предмет, методологія та періодизація історії політичних і правових вчень
- 2 Зародження і становлення політико-правових поглядів у давньому світі
- 3 Розвиток політико-правових вчень у середні віки
- 4 Політико-правові вчення епохи Відродження і Реформації

Змістовий модуль II. Політико-правова думка Нового та Новітнього часу

5. Становлення національних шкіл політико-правової думки
6. Світова і вітчизняна політико-правова думка XIX ст.
7. Світова і вітчизняна політико-правова думка XX – поч. XXI ст.

МЕТОДИ ОЦІНЮВАННЯ: Залік

ПОРІВНЯЛЬНЕ АДМІНІСТРАТИВНЕ ПРАВО

Статус: вибіркова дисципліна

Курс, семестр: 1 курс, 2 семестр

МЕТА:

Комплексне вивчення основних положень галузі та науки адміністративного права в зарубіжних країнах та Україні, особливостей національних підходів до правового регулювання сфер економічної, соціально-гуманітарної та адміністративно-політичної діяльності в порівняльно-правовому аспекті.

ПРОГРАМА:

Змістовний модуль № 1 «Адміністративне право в умовах європейської адміністративної конвергенції та глобалізації»

Тема 1. Предмет, метод, принципи адміністративного права: порівняльно-правова характеристика

Тема 2. Організація публічної адміністрації

Тема 3. Діяльність публічної адміністрації: загальна характеристика

Тема 4. Європейське адміністративне право

Тема 5. Європейська адміністративна конвергенція та Європейський адміністративний простір

Тема 6. Європейські стандарти діяльності публічної адміністрації

Змістовний модуль № 2 «Порівняльно-правова характеристика основних інститутів адміністративного права»

Тема 1. Публічна служба

Тема 2. Адміністративні провадження

Тема 3. Кодифікація адміністративних процедур

Тема 4. Адміністративні послуги: поняття та основні види

Тема 5. Адміністративні договори

Тема 6. Адміністративна відповідальність

Тема 7. Адміністративні правопорушення та адміністративні делікти

Тема 8. Адміністративна юстиція

МЕТОДИ ОЦІНЮВАННЯ: Екзамен

МІЖНАРОДНІ МІГРАЦІЇ

Статус: вибіркова дисципліна

Курс, семестр: 4 курс, 8 семестр

МЕТА:

Ознайомлення майбутніх фахівців із міжнародного права із закономірностям сучасного розвитку процесів міжнародної міграції у світі, основними підходами та принципами регулювання міграційно- правових відносин.

ПРОГРАМА:

- Тема 1. Теоретичні підходи до вивчення міжнародних міграцій
- Тема 2. Міграції в історії людства
- Тема 3. Особливості міграційних процесів доби глобалізації
- Тема 4. Огляд сучасних світових міграцій
- Тема 5. Міжнародні інструменти регулювання міграцій
- Тема 6. Основні напрями міграційної політики зарубіжних країн і
- Тема 7. Міжнародні міграції в Україні
- Тема 8. Міграційна політика та законодавство в Україні

МЕТОДИ ОЦІНЮВАННЯ: Залік

БАНКІВСЬКЕ ПРАВО

Статус: вибіркова дисципліна

Курс, семестр: 4 курс,8 семестр

МЕТА:

Опанування студентами теоретичних та практичних питань банківського права. Вивчаються основи правового регулювання вітчизняної банківської системи, особливості відносин, що виникають як всередині банківської системи, так і за участі інших суб'єктів банківських правовідносин – клієнтів банків (юридичних та фізичних осіб). Важливе місце у дисципліні займають питання, пов'язані з правовим регулюванням відкриття та обслуговування банківських рахунків, надання банківських кредитів, здійснення безготівкових розрахунків, операцій з цінними паперами та валютними цінностями.

ПРОГРАМА:

- Тема 1. Загальна характеристика банківського права України
- Тема 2. Банківська система України та її роль у ринковій економіці
- Тема 3. Правове становище Національного банку України
- Тема 4. Правове становище інших банків в Україні
- Тема 5. Правові засади грошового обігу і розрахунків
- Тема 6. Порядок регулювання кредитних відносин
- Тема 7. Правове регулювання банківських операцій з цінними паперами
- Тема 8. Загальна характеристика національного валютного законодавства
- Тема 9. Основи банківського права розвинутих країн

МЕТОДИ ОЦІНЮВАННЯ: Залік

ПРИВАТНЕ ПРАВО ЄС

Статус: вибіркова дисципліна

Курс, семестр: 4 курс,8 семестр

МЕТА:

Формування аналітичних знань та практичних умінь щодо узагальнення досвіду формування єдиного правового поля регулювання приватно-правових відносин у межах ЄС. Завданнями курсу „Приватне право Європейського Союзу” є: ознайомлення студентів із теоретичними основами кодифікації приватного права в Європі; вивчення процесів уніфікації та гармонізації правового регулювання суспільних відносин у рамках ЄС; ознайомлення студентів із основами правового регулювання приватно-правових відносин в рамках Європейського Союзу, з основними доктринальними концепціями європейського приватного права; вивчення теоретичних основ європейського приватного права; формування практичних навиків застосування отриманих знань у сфері регулювання приватно-правових відносин в рамках ЄС.

ПРОГРАМА:

- Тема 1. Загальні засади уніфікації та кодифікації міжнародного приватного права в Європі
- Тема 2. Кодифікація правового регулювання приватноправових відносин у Європі: від витоків до сучасності
- Тема 3. Поняття, основні концепції та особливості приватного права Європейського Союзу
- Тема 4. Загальна характеристика правового регулювання приватноправових відносин у Європейському Союзі
- Тема 5. Суб'єкти приватного права Європейського Союзу
- Тема 6. Джерела приватного права Європейського Союзу
- Тема 7. Принципи приватного права Європейського Союзу
- Тема 8. Договірне регулювання співробітництва держав-членів ЄС у сфері приватноправових відносин
- Тема 9. Гармонізація права в ЄС: приватноправові аспекти
- Тема 10. Реалізація європейського приватного права
- Тема 11. Європейське договірне право
- Тема 12. Європейське корпоративне право
- Тема 13. Співробітництво Європейського Союзу з третіми країнами в сфері регулювання приватноправових відносин

МЕТОДИ ОЦІНЮВАННЯ: Залік

ІНСТИТУЦІЙНЕ ПРАВО ЄС

Статус: вибіркова дисципліна

Курс, семестр: 4 курс, 7 семестр

МЕТА:

Ознайомлення студентів з правовими основами регулювання Європейської інтеграції, функціонування інституту ЄС, а також правовим механізмом, який регулює відносини ЄС з Україною.

ПРОГРАМА:

- Тема 1. Поняття, особливості та розвиток інституційного механізму ЄС
- Тема 2. Європейська Рада та Рада Міністрів в системі органів ЄС
- Тема 3. Комісія ЄС
- Тема 4. Європейський парламент
- Тема 5. Організація судової влади в ЄС
- Тема 6. Консультативні органи та допоміжні установи ЄС
- Тема 7. Особливості інституційної реформи ЄС

МЕТОДИ ОЦІНЮВАННЯ: Залік

РИМСЬКА ДЕРЖАВА ТА ЦИВІЛЬНЕ ПРАВО

Статус: нормативна дисципліна

Курс, семестр: 1 курс, 7 семестр

МЕТА:

Передбачає можливість ознайомлення з античною правовою культурою, її впливом на розвиток сучасної цивілістики і ставить за мету підготувати студентів до вивчення ряду основних та спеціальних цивілістичних дисциплін.

ПРОГРАМА:

Змістовий модуль I Правова культура риму та система приватного права

Тема 1. Правова культура Риму

Тема 2. Поняття приватного права

Тема 3. Джерела римського права

Тема 4. Судова система в Римі

Тема 5. Вчення про позов

Тема 6. Особи

Тема 7. Сімейні правовідносини в Римі

Тема 8. Спадкове право

Змістовий модуль II Речове право та зобов'язання

Тема 9. Речове право та його види

Тема 10. Володіння та його види

Тема 11. Право власності

Тема 12. Права на чужі речі

Тема 13. Вчення про зобов'язання

Тема 14. Загальне вчення про договір

Тема 15. Окремі види договорів

Тема 16. Позадовірні зобов'язання

МЕТОДИ ОЦІНЮВАННЯ: Екзамен

ПОРІВНЯЛЬНЕ КРИМІНАЛЬНЕ ПРАВО

Статус: вибіркова дисципліна

Курс, семестр: 2 курс, 4 семестр

МЕТА:

Розширення світогляду фахівця в галузі права; вироблення у студентів навичок опрацювання джерел зарубіжного кримінального права; вивчення основних інститутів кримінального права зарубіжних держав та вироблення на цій основі у студентів навичок виявляти основні відмінні і подібні риси з відповідними інститутами кримінального права України.

ПРОГРАМА:

Тема 1. Поняття, предмет, метод, завдання і система спеціального "Порівняльне кримінальне право"

Тема 2. Джерела кримінального права зарубіжних країн

Тема 3. Поняття злочинного діяння. Класифікація злочинних діянь

Тема 4. Суб'єктивні ознаки злочинного діяння

Тема 5. Обставини, що виключають злочинність діяння

Тема 6. Стадії вчинення злочинного діяння

Тема 7. Співучасть у злочинному діянні

Тема 8. Покарання за злочинні діяння

Тема 9. Призначення покарання

Тема 10. Звільнення від кримінальної відповідальності та покарання

Тема 11. Характеристика окремих видів злочинних діянь

МЕТОДИ ОЦІНЮВАННЯ: Екзамен

ПОРІВНЯЛЬНИЙ КРИМІНАЛЬНИЙ ПРОЦЕС

Статус: вибіркова дисципліна

Курс, семестр: 3 курс, 5 семестр

МЕТА:

Вироблення у студентів вміння проводити порівняльні дослідження і формувати власну думку щодо можливості використання зарубіжного правового досвіду для вдосконалення кримінального процесу України.

ПРОГРАМА:

Тема 1. Предмет, завдання та система навчальної дисципліни «Порівняльний кримінальний процес». Форми, поняття та система кримінального процесу України, ФРН, Франції, Великої Британії та США

Тема 2. Джерела кримінального процесуального права України, ФРН, Франції, Великої Британії та США

Тема 3. Суб'єкти кримінального провадження в Україні, ФРН, Франції, Великій Британії та США

Тема 4. Доказування у кримінальному провадженні України, ФРН, Франції, Великої Британії та США

Тема 5. Заходи забезпечення кримінального провадження в Україні, ФРН, Франції, Великій Британії та США

Тема 6. Досудове розслідування у кримінальному процесі України, ФРН, Франції, Великої Британії та США

Тема 7. Підготовче судове провадження в Україні, ФРН, Франції, Великій Британії та США

Тема 8. Судовий розгляд у кримінальному процесі України, ФРН, Франції, Великої Британії та США

Тема 9. Судове провадження з перегляду судових рішень у кримінальному процесі України, ФРН, Франції, Великої Британії та США

МЕТОДИ ОЦІНЮВАННЯ: Екзамен

ПОРІВНЯЛЬНЕ ТРУДОВЕ ТА СОЦІАЛЬНЕ ПРАВО

Статус: вибіркова дисципліна

Курс, семестр: 2 курс, 3 семестр

МЕТА:

Одержання базових знань з проблем трудового законодавства, функціонування демократичної держави у взаємодії з громадянами в країнах різних правових систем, з метою захисту їх трудових та соціальних прав.

ПРОГРАМА:

- Тема 1. Загальна характеристика міжнародно - правового регулювання праці, трудового права України та зарубіжних країн.
- Тема 2. Джерела трудового права України та інших країн світу. Трудові правовідносини
- Тема 3. Регулювання колективних трудових договорів (угод).
- Тема 4. Соціальне партнерство.
- Тема 5. Правове регулювання зайнятості та працевлаштування населення.
- Тема 6. Трудовий договір в Україні та в інших країнах.
- Тема 7. Суб'єкти трудових договорів
- Тема 8. Зміна умов трудового договору.
- Тема 9. Переведення, переміщення.
- Тема 10. Розірвання трудового договору.
- Тема 11. Робочий час.
- Тема 12. Правове регулювання часу відпочинку.
- Тема 13. Дисципліна праці.
- Тема 14. Матеріальна відповідальність учасників трудового договору.
- Тема 15. Правове регулювання заробітної плати. Гарантії і компенсації.
- Тема 16. Охорона праці.
- Тема 17. Поняття і способи вирішення трудових спорів.
- Тема 18. Міжнародне трудове і соціальне право. Право соціального забезпечення в Україні та інших країнах.

МЕТОДИ ОЦІНЮВАННЯ: Екзамен

ПРИВАТНА ЮРИДИЧНА ПРАКТИКА

Статус: вибіркова дисципліна

Курс, семестр: 4 курс, 7 семестр

МЕТА:

Розкриття соціально-нормативного змісту професійної діяльності юриста, її принципів, особливостей та ролі в житті суспільства і держави; характеристика її минулого, сьогодення і тенденцій подальшого розвитку. Вона повинна забезпечити формування ціннісних орієнтацій студента, запропонувавши цілісну систему вимог, які пред'являються до юриста в цивілізованому суспільстві, що прагне до побудови демократичної правової держави. Тим більше, що роль і значення юридичної професії незмінно зростають, престижність і високий ступінь соціальної затребуваності фахівців є безперечним.

ПРОГРАМА:

- Тема 1. Юридична практика: зміст, поняття, соціальне призначення. Видова характеристика юридичної практики. Становлення і розвиток приватної юридичної практики в Україні.
- Тема 2. Юридична справа, юридичний процес, юридичні провадження. Процесуальна форма як характеристика правової структури юридичної діяльності. Документаційне забезпечення юридичної практики
- Тема 3. Мова і стиль службових документів.
- Тема 4. Основні тенденції удосконалення юридичної практики в умовах формування правової держави і громадянського суспільства.
- Тема 5. Соціально-психологічні і моральні принципи діяльності юриста. Моральні принципи і норми в матеріальному і процесуальному праві.
- Тема 6. Культурологічна характеристика юридичної професії.

Тема 7. Поняття і структура професійно-юридичного колективу. Принципи і види взаємин у професійно-юридичному колективі.

МЕТОДИ ОЦІНЮВАННЯ: Залік

МІЖНАРОДНЕ ПОВІТРЯНЕ ПРАВО

Статус: вибіркова дисципліна

Курс, семестр: 4 курс, 8 семестр

МЕТА:

Наданні студентам знань теоретичного і практичного характеру з основних питань міжнародно-правового регулювання польотів повітряних суден, повітряних перевезень та діяльності міжнародних авіаційних організацій.

ПРОГРАМА:

- Тема 1. Поняття міжнародного морського права
- Тема 2. Класифікація морських просторів
- Тема 3. Внутрішні морські води
- Тема 4. Територіальне море
- Тема 5. Морські простори за межами територіального моря
- Тема 6. Прилегла зона
- Тема 7. Континентальний шельф
- Тема 8. Виняткова економічна зона
- Тема 9. Частини відкритого моря за межами виключної економічної зони
- Тема 10. Міжнародний район морського дна
- Тема 11. Закрите або напівзакрите море
- Тема 12. Права держав, що не мають морського узбережжя
- Тема 13. Міжнародні протоки
- Тема 14. Міжнародні морські канали
- Тема 15. Води держав-архіпелагів (архіпелажні води)
- Тема 16. Міжнародні організації в області освоєння Світового океану

МЕТОДИ ОЦІНЮВАННЯ: Залік

МІЖНАРОДНЕ КОСМІЧНЕ ПРАВО

Статус: вибіркова дисципліна

Курс, семестр: 4 курс, 8 семестр

МЕТА:

Надати комплексні знання щодо особливостей та сутності міжнародного космічного права, розглянути процес його прогресивного розвитку з урахуванням перспектив науково-технічного прогресу, вивчити основні принципи та інститути цієї галузі, міжнародно-правове регулювання космічної діяльності та практику держав.

ПРОГРАМА:

- Тема 1. Поняття, сутність та основні особливості міжнародного космічного права
- Тема 2. Джерела міжнародного космічного права
- Тема 3. Суб'єкти та об'єкт міжнародного космічного права
- Тема 4. Поняття "космічний простір"
- Тема 5. Правовий режим космічного простору.
- Тема 6. Правовий статус космонавтів і космічних об'єктів
- Тема 7. Міжнародно-правові форми співробітництва в освоєнні космосу
- Тема 8. Проблема повної заборони військового використання космосу.
- Тема 9. Обмеження військового використання космосу по чинному міжнародному праву.
- Тема 10. Проблема заборони застосування сили в космічному просторі і з космосу у відношенні Землі
- Тема 11. Актуальні питання кодифікації і прогресивного розвитку міжнародного космічного права
- Тема 12. Відповідальність у міжнародному космічному праві

МЕТОДИ ОЦІНЮВАННЯ: Залік

УНІВЕРСАЛЬНІ ТА РЕГІОНАЛЬНІ СИСТЕМИ ЗАХИСТУ ПРАВ ЛЮДИНИ

Статус: вибіркова дисципліна

Курс, семестр: 4 курс, 8 семестр

МЕТА:

Надати комплексні знання щодо особливостей та сутності міжнародної системи захисту прав людини, розглянути процес її прогресивного розвитку, проаналізувати процеси проникнення питань прав людини в правову, політичну та судову сфери міжнародних утворень.

ПРОГРАМА:

- Тема 1. Поняття, сутність та основні особливості системи захисту прав людини
- Тема 2. Джерела захисту прав людини як на універсальному так і регіональному рівнях
- Тема 3. Система захисту прав людини ООН.
- Тема 4. Система захисту прав людини Ради Європи.
- Тема 5. Принцип захисту прав людини в праві Європейського Союзу.
- Тема 6. Співвідношення компетенції Європейського Союзу та Ради Європи у сфері захисту прав людини
- Тема 7. Юрисдикційний механізм Європейського суду з прав людини
- Тема 8. Правовий статус Суду Європейських Співтовариств

МЕТОДИ ОЦІНЮВАННЯ: Залік

СЛОВНИК

Академічний календар — календарні терміни навчального процесу та вивчення окремих дисциплін протягом академічного року.

Академічний рік — поділ навчального року на семестри (два) чи триместри, кількість навчальних тижнів, перелік дисциплін у семестрі (триместрі), тижневий розклад аудиторних та індивідуальних занять, заліків і екзаменів.

Бакалавр — освітній або освітньо-кваліфікаційний рівень вищої освіти (у різних країнах має різне трактування та зміст підготовки), однак, як правило, — це академічний ступінь (кваліфікація), що присвоюється особі, яка засвоїла програму вищої освіти з терміном навчання три-чотири роки і успішно пройшла підсумкову атестацію. Дає право на продовження навчання з отриманням ступеня магістра, в багатьох випадках дозволяє працювати на первинних посадах на ринку праці.

Визнання залікових одиниць — визнання вищим навчальним закладом залікових одиниць або кваліфікацій, отриманих студентом у іншому навчальному закладі.

Індивідуальний навчальний план студента — формується на основі переліку змістових модулів (блоків змістових модулів навчальних дисциплін), що сформовані на основі освітньо-професійної програми підготовки і структурно-логічної схеми підготовки фахівців. Реалізація індивідуального навчального плану студента здійснюється протягом часу, який не перевищує граничного терміну навчання. Індивідуальний навчальний план студента включає нормативні та вибіркові змістові модулі, що можуть поєднуватися у певні навчальні дисципліни. Індивідуальний навчальний план складається студентом за допомогою викладача-куратора на кожний наступний навчальний рік наприкінці попереднього навчального року.

Інформаційний пакет — документ, який містить загальну інформацію про університет, назву напрямів, спеціальностей, спеціалізацій спеціальностей, анотації (змістові модулі) із зазначенням обов'язкових та вибіркового курсів, методики і технології викладання, залікові кредити, форми та умови проведення контрольних заходів, опис системи оцінювання якості освіти тощо.

Кваліфікація — сертифікація досягнень або компетенцій студента з зазначенням виду і назви підготовки, яка надає право доступу до подальшої освіти та професійної діяльності.

Компетентність — знання, уміння, навички та досвід, які формують професійні властивості фахівця для якісного виконання ним професійних функцій.

Компетенція — сукупність знань, вмінь і навичок, набутих упродовж навчання і необхідних для виконання певного виду професійної діяльності.

Кредитно-модульна система організації навчального процесу - модель організації навчального процесу, яка ґрунтується на поєднанні модульних технологій навчання та залікових освітніх одиниць (залікових кредитів).

Структурно-діяльними елементами системи є:

ECTS - European Credit Transfer System - це кредитна система, яка пропонує спосіб вимірювання та порівняння навчальних досягнень і переведення їх з одного інституту до іншого. Ця система, створена для забезпечення єдиної процедури оцінки навчання за кордоном, системи виміру і порівняння результатів навчання, їхнього академічного визнання і передачі від одного інституту іншому. Система може використовуватися усередині інституту, між інститутами однієї країни, а так само між інститутами-партнерами з різних країн. Система ECTS базується на принципах взаємної довіри учасників і передбачає виконання правил щодо всіх її частин: ECTS-кредитів, ECTS-оцінок, Угоди про навчання і Зарахування кредитів.

Кредит ECTS - одиниця вимірювання навчального навантаження студента. ECTS-кредити відображають навантаження студента за відповідним курсом. Один семестр денного навчання відповідає 30, один рік - 60 кредитам ECTS, що присуджуються по завершенні періоду навчання і складання іспитів.

Заліковий кредит - одиниця виміру навчального навантаження необхідного для засвоєння змістових модулів або блоку змістових модулів.

Змістовий модуль - система навчальних елементів, що поєднана за ознакою відповідності певному навчальному об'єктові.

Модуль - задокументована завершена частина освітньо-професійної програми (навчальної дисципліни, практики, державної атестації), що реалізується відповідними формами навчального процесу.

Кредитний модуль - це закінчений обсяг інформації, яку має засвоїти студент, або закінчений обсяг навчальної діяльності, яку має виконати студент.

ECTS-оцінки використовуються для спрощення переведення оцінок між інститутами, забезпечуючи конвертованість внутрішніх оцінок інститутів.

Шкала ECTS-оцінок:

A	Відмінно	- відмінна робота з однією незначною помилкою
B	Дуже добре	- вище за середнє, але з декількома помилками
C	Добре	- звичайна робота з декількома значними помилками
D	Задовільно	- посередньо, зі значними недоліками
E	Достатньо	- виконання задовольняє мінімуму критеріїв оцінки
FX	Не здано	- для одержання кредиту потрібна деяка доробка
F	Не здано	- для одержання кредиту потрібна значна доробка

Магістр — академічний ступінь (кваліфікація), що отримують бакалаври (дипломовані фахівці) в результаті засвоєння основної освітньої програми вищої освіти з тривалістю навчання один — два роки; дає право на зайняття основних посад на ринку праці, продовження навчання в аспірантурі.

Магістрат — ступінь вищої освіти на базі бакалаврату.

Навчальна дисципліна (у вищому навчальному закладі) — педагогічно адаптована система понять про явища, закономірності, закони, теорію, методи і т. ін.(система змістових модулів, об'єднаних за змістом освіти), будь-якої галузі діяльності (або сукупності галузей діяльності) з визначенням необхідного рівня сформованості у тих, хто навчається, певної сукупності умінь і навичок, передбачених для засвоєння студентом.

Навчальний елемент — автономний навчальний матеріал, призначений для засвоєння елементарної одиниці знання або уміння, який використовується для самонавчання або навчання під керівництвом викладача. Навчальний елемент починається з декларації про той об'єм знань і/або умінь, яким повинна оволодіти особа, яка навчається, містить відповідний теоретичний матеріал, різні тести і вправи і, як правило, закінчується *тестом «Перевірка досягнень»*, результати якого свідчать про рівень засвоєння знань, змісту певного матеріалу. *Навчальні елементи* групуються в *змістові модулі*, що є основними структурними одиницями навчального курсу(дисципліни).

Науково-методичне забезпечення вищої освіти — забезпечення навчальною і науковою літературою, методологічними, дидактичними і методичними розробками відповідно до стандартів вищої освіти, яке здійснюється педагогічними колективами і/або органами виконавчої влади у галузі освіти.

Нормативний термін навчання — тривалість навчального процесу, що визначається на підставі галузевих стандартів вищої освіти. Граничний термін може перевищувати нормативний на 1 рік. Різниця між граничним і нормативним термінами не фінансується з державного бюджету.

Нормативні змістові модулі — змістові модулі, необхідні для виконання вимог нормативної частини освітньо-кваліфікаційної характеристики. Сукупність нормативних змістових модулів визначає нормативну (обов'язкову) складову індивідуального навчального плану студента.

Програма навчання — перелік курсів (навчальних дисциплін), необхідних для надання студенту кваліфікації вищої освіти. «Програма» також визначає напрями навчання і необхідні для отримання кваліфікації вимоги.

Програма навчальної дисципліни — програма, що визначає мету, зміст, об'єм, порядок вивчення дисципліни, рівень сформованості умінь і знань, навчально-методичне забезпечення.

Система освіти — сукупність взаємодіючих освітніх програм і державних освітніх стандартів різного рівня і спрямованості; мережа освітніх установ, що реалізують їх незалежно від організаційно-правових форм, типів і видів; система органів управління освітою і підвідомчих їм установ і організацій.

Освіта - це процес і результат засвоєння систематизованих знань, умінь та навичок. Освіта - основа інтелектуального, культурного, духовного, соціального, економічного розвитку суспільства і держави.

Вища освіта - це курс (цикл курсів) навчання, доступ до якого надає повна середня освіта, і який визнається компетентним фаховим органом, як такий, що належить до національної системи вищої освіти.

Якість вищої освіти — *відповідність вищої освіти* як соціальної системи соціально-економічним потребам, інтересам особи, суспільства і держави, що відображає компетентність, ціннісні орієнтації, соціальну спрямованість і зумовлює здатність задовольняти як особисті духовні й матеріальні потреби, так і потреби суспільства.

Спеціальність — сукупність знань, умінь, навичок із певної галузі знань та практичної діяльності, надбаних у процесі цілеспрямованої підготовки і досвіду практичної роботи і підтверджених відповідним документом про освіту.

Трансфер кредитів — «перенесення кредитів» у розумінні визнання в закладах країни А, чи в закладах іншої країни Б, де були задокументовані ці кредити.

Зарахування кредитів, отриманих студентом у закладі-партнері гарантується закладом, що направив студента на навчання в інший заклад, угодою про навчання. Після повернення студента до свого закладу виконується переведення ECTS - оцінок, отриманих у закладі-партнері у внутрішні оцінки.

Кваліфікаційна характеристика - це нормативний документ компетентного фахового органу, погоджений із замовником кадрів, у якому формулюються вимоги до професійних якостей, знань і умінь фахівця, що необхідні для виконання завдань професійної діяльності згідно з потребами ринку праці.

Програма з вищої освіти (освітня програма) - це курс (цикл) навчання, який реалізується за допомогою навчального процесу, і після закінчення якого слухачу присвоюється кваліфікація з вищої освіти.

Освітня програма складається з навчальних дисциплін, визначених за назвою, змістом та обсягом, інших видів навчальної діяльності, які у сукупності забезпечують формування у слухача (студента) якостей, знань і умінь фахівця відповідно до вимог кваліфікаційної характеристики.

Навчальний процес - це система дидактичних, методичних та організаційних заходів, спрямованих на реалізацію освітньої програми.

Кваліфікація з вищої освіти - це присуджені закладом освіти звання або ступінь, зафіксовані у дипломі, який засвідчує успішне закінчення програми з вищої освіти.

Організація навчального процесу - це система заходів, які охоплюють розподіл навчального навантаження між кафедрами закладу освіти, підбір викладачів, створення розкладу занять, консультацій, видів поточного та підсумкового контролю, державної атестації. Організація навчального процесу забезпечується навчальними підрозділами закладу освіти (навчально-методичним відділом, факультетами, кафедрами тощо).

Навчальний план - це основний нормативний документ закладу освіти, за допомогою якого здійснюється організація навчального процесу.

Навчальний план містить у собі розподіл залікових кредитів між дисциплінами, графік навчального процесу, а також план навчального процесу за семестрами, який визначає перелік та обсяг вивчення навчальних дисциплін, форми проведення навчальних занять та їх обсяг, форми проведення поточного та підсумкового контролю, державної атестації.

Кредитно-модульна система організації навчального процесу передбачає можливість складання індивідуальних навчальних планів для окремих студентів.

Навчальний курс - завершений період навчання студента протягом навчального року.

Навчальний рік - триває 12 місяців, розпочинається, як правило, 1 вересня і для студентів складається з навчальних днів, днів проведення контрольних заходів (модульного контролю та залікових тижнів), екзаменаційних сесій, практик, дипломного проектування або науково-дослідної роботи, державної атестації, вихідних, святкових і канікулярних днів.

Навчальний семестр — складова частина навчального часу студента, що закінчується підсумковим семестровим контролем. Тривалість семестру визначається навчальним планом.

Навчальний день - складова частина навчального часу студента тривалістю не більше 9 академічних годин.

Академічна година - це мінімальна облікова одиниця навчального часу. Тривалість академічної години становить 45 хвилин. Дві академічні години утворюють пару академічних годин.

Навчальні (аудиторні) заняття - лекції, лабораторні, практичні, семінарські заняття тривають дві академічні години з перервами між ними і проводяться за розкладом.

Лекція — основна форма проведення навчальних занять, призначених для засвоєння теоретичного матеріалу.

Лабораторне заняття - форма навчального заняття, при якому студент під керівництвом викладача особисто проводить натурні або імітаційні експерименти чи досліди з метою практичного підтвердження окремих теоретичних положень даної навчальної дисципліни, набуває практичних навичок роботи з лабораторним устаткуванням, обладнанням, обчислювальною технікою, вимірювальною апаратурою, методикою експериментальних досліджень у конкретній предметній галузі.

Практичні заняття - форма навчального заняття, при якій викладач організує детальний розгляд студентами окремих теоретичних положень навчальної дисципліни та формує вміння і навички їх практичного застосування шляхом індивідуального виконання студентом відповідно сформульованих завдань.

Семінарське заняття - форма навчального заняття, при якій викладач організує дискусію навколо попередньо визначених тем, до котрих студенти готують тези виступів на підставі індивідуально виконаних завдань (рефератів).

Консультація - форма навчального заняття, при якій студент отримує відповіді від викладача на конкретні запитання або пояснення певних теоретичних положень чи аспектів їх практичного застосування.

Самостійна робота студента - основний засіб оволодіння навчальним матеріалом у час, вільний від обов'язкових навчальних занять.

Індивідуальні завдання з окремих дисциплін (реферати, розрахункові, розрахунково-графічні, курсові, дипломні проекти або роботи тощо) видаються студентам в терміни, передбачені навчальним планом. Індивідуальні завдання виконуються студентом самостійно при консультуванні викладачем.

Курсові проекти (роботи) виконуються з метою закріплення, поглиблення і узагальнення знань, одержаних студентами за час навчання та їх застосування до комплексного вирішення конкретного фахового завдання.

Поточний контроль здійснюється під час проведення аудиторних занять і має за мету перевірку засвоєння студентами кредитних модулів навчальної дисципліни.

Підсумковий контроль (семестровий контроль та державна атестація) проводиться з метою оцінки результатів навчання на певному освітньому (кваліфікаційному) рівні або на окремих його завершених етапах.

Семестровий контроль проводиться у формах семестрового екзамену, диференційованого заліку або заліку з конкретної навчальної дисципліни в обсязі навчального матеріалу, визначеного навчальною програмою.

Семестровий екзамен - це форма підсумкового контролю засвоєння студентом теоретичного та практичного матеріалу з окремої навчальної дисципліни за семестр, що проводиться як контрольний захід під час екзаменаційної сесії.

Семестровий диференційований залік - це форма підсумкового контролю, що полягає в оцінці засвоєння студентом навчального матеріалу з певної дисципліни та на підставі результатів виконаних індивідуальних завдань, що проводиться як контрольний захід під час залікового тижня.

Семестровий залік - це форма підсумкового контролю, що полягає в оцінці засвоєння студентом навчального матеріалу з певної дисципліни та на підставі результатів виконання ним певних видів робіт на практичних, семінарських або лабораторних заняттях, що проводиться як контрольний захід під час залікового тижня.

Модульний контроль - це різновид контрольних заходів, який проводиться з метою оцінки результатів навчання студентів на визначених його етапах, а також для встановлення зворотного зв'язку між викладачем, його якістю викладання і рівнем знань і умінь студентів.

Допуск до продовження навчання у наступному семестрі отримують студенти, які під час семестрового контролю отримали позитивні оцінки з навчальних дисциплін, що складають не менш, аніж 90% залікових кредитів, запланованих на поточний семестр. Навчальні дисципліни, з яких студент отримав незадовільні оцінки у поточному семестрі, а також дисципліни наступного

семестру, які є до них попередніми, включаються до індивідуального навчального плану цього студента на наступний навчальний рік.

Державна атестація студента здійснюється державною екзаменаційною (кваліфікаційною) комісією після завершення навчання на певному освітньому (кваліфікаційному) рівні або його етапі з метою встановлення фактичної відповідності рівня освітньої (кваліфікаційної) підготовки вимогам освітньої (кваліфікаційної) характеристики.

Державна атестація здійснюється у формах державного екзамену, комплексного екзамену у формі виконання комплексних кваліфікаційних завдань, захисту дипломного проекту (роботи). Дипломні (кваліфікаційні) проекти (роботи) виконуються на завершальному етапі навчання студентів і передбачають: систематизацію, закріплення, розширення теоретичних і практичних знань зі спеціальності та застосування їх при вирішенні конкретних наукових, технічних, економічних виробничих й інших завдань; розвиток навичок самостійної роботи й оволодіння методикою дослідження та експерименту, пов'язаних з темою проекту (роботи).

Дипломний проект – кваліфікаційна робота, що призначена для об'єктивного контролю ступеня сформованості умінь вирішувати типові задачі діяльності, які, в основному, віднесені в освітньо-кваліфікаційних характеристиках до проектної (проектно-конструкторської) і виконавської (технологічної, операторської) робочим функціям.

Дипломна робота – кваліфікаційна робота, призначена для об'єктивного контролю ступеня сформованості умінь вирішувати типові задачі діяльності, які, в основному, віднесені в освітньо-кваліфікаційних характеристиках до організаційної, управлінської і виконавської (технологічної, операторської) робочим функціям.